

Handläggare
Maria Uppström
Patricia Anton

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 25 april 2023

Underlag för budget 2024 med inriktning 2025 och 2026 för arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden godkänner Underlag för budget 2024 med inriktning 2025 och 2026.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att justera ärendet omedelbart.

Innehållsförteckning

Underlag för budget 2024 med inriktning 2025 och 2026 för arbetsmarknadsnämnden	1
Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut	1
1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål	3
1.1 Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	3
1.2 Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	3
1.3 Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	3
2 Nämndens verksamhetsområde	5
3 Sammanfattande ekonomisk analys	34
3.1 Drift	34
3.2 Investeringar	37
4 Lokalförsörjningsplan	38
4.1 Sammanfattning	38
4.2 Planeringsförutsättningar	38
4.3 Bedömd hyreskostnadsutveckling	38
4.4 Samverkan	39
4.5 Kommunal verksamhet - annan än pedagogisk verksamhet	39
4.5.1 Summerande analys av nuläge samt framtida planering	39
4.5.2 Nuläge 31 januari 2023	39
4.5.3 Lokalbehov för annan kommunal verksamhet	41
4.5.4 Planerade lokalförändringar för år 2024-2031 (första planeringsperioden)	41
5 Övriga redovisningar	42

Bilagor

Bilaga 1: AmN 2024-2026

Bilaga 2: 191 LFP2023 Arbetsmarknadsnämnden

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål

1.1 Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

- Arbetsmarknadsnämnden ska bidra till ett brett urval av platser för feriejobbande ungdomar.
- Arbetsmarknadsnämnden ska utveckla stöd till unga utan gymnasieexamen att studera vidare på komvux.
- Arbetsmarknadsnämnden ska vidareutveckla och effektivisera det uppsökande arbetet mot unga under 20 år som omfattas av kommunens aktivitetsansvar och utveckla stödet, med fokus på ungdomar med psykisk ohälsa och funktionsnedsättningar.

1.2 Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

- Arbetsmarknadsnämndens ska utveckla och förändra utbildningar för att bidra till att staden får nödvändig kompetens för klimatomställning.
- Arbetsmarknadsnämnden ska verka för att fler av de arbetstillfällena som tillhandahålls av stadens nämnder och bolag för Stockholmsjobb, OSA och feriejobb främjar den gröna omställningen.
- Arbetsmarknadsnämnden ska arbeta för att klimatperspektivet tas i beaktande vid utformning av arbetsmarknadsinsatser och yrkeskurser.

1.3 Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- Arbetsmarknadsnämnden ska anpassa utbudet av arbetsmarknadsinsatser och utbildningar med hänsyn tagen till utvecklingen på arbetsmarknaden och förändringar inom Arbetsförmedlingen.
- Arbetsmarknadsnämnden ska fortsätta utveckla utbildningar och stöd inom komvux för att fler ska kunna välja och fullfölja studier.
- Arbetsmarknadsnämnden ska utveckla Stockholmsjobben med fokus på kvalitetssäkring och relevans för arbetsmarknaden.
- Arbetsmarknadsnämnden ska utveckla och stärka stödet till personer med funktionsnedsättning, med särskilt fokus på att tillgängliggöra insatser för fler personer inom LSS och socialpsykiatri.
- Arbetsmarknadsnämnden ska utöka tillgängligheten till grundläggande och gymnasial vuxenutbildning för personer med funktionsnedsättning.
- Arbetsmarknadsnämnden ska fortsatt utveckla sina arbetssätt för att söka upp och motivera fler till arbete och studier.
- Arbetsmarknadsnämnden ska bidra till stadens trygghetsarbete genom ökad lokal närvaro och samverkan.
- Arbetsmarknadsnämnden ska fortsätta utveckla insatser för gruppen som lämnat kriminalitet.

- Arbetsmarknadsnämnden ska utveckla den grundläggande digitala kompetensen hos aspiranter, studerande och medarbetare och utveckla nya digitala redskap som underlättar lärande och kontakter med kommuner och myndigheter.
- Arbetsmarknadsnämnden ska genom Etableringscentrum ge ett sammanhållet och individanpassat stöd till nyanlända, som leder till hållbar etablering på arbetsmarknaden och i samhället.
- Arbetsmarknadsnämnden ska möjliggöra för företag och organisationer att engagera sig i nämndens uppdrag för att bidra till social hållbar utveckling och integration.
- Arbetsmarknadsnämnden ska arbeta för bättre matchning och bättre följsamhet i nämndens insatser utifrån arbetsmarknadens behov, med stöd i tillväxt- och arbetsmarknadsanalyser.
- Arbetsmarknadsnämnden ska stärka sitt samarbete med stadens upphandlade leverantörer, som ska uppfylla krav på sysselsättning, för att fler inom nämndens verksamheter ska kunna få en anställning.
- Arbetsmarknadsnämnden ska utveckla samverkan med branscher och arbetsgivare kring utbildning, för att säkerställa en hållbar ställning på arbetsmarknaden och möta arbetsmarknadens efterfrågan på kompetens.
- Arbetsmarknadsnämnden ska utveckla samverkan med branscher för att öka söktrycket till bristyrkesutbildningar med få sökanden.
- Arbetsmarknadsnämnden ska förbättra uppföljningen samt synliggöra och förbättra stödet till nämnder, bolag och upphandlade leverantörer i arbetet med sysselsättningsfrämjande krav i upphandling.
- Arbetsmarknadsnämnden ska bidra till minskade kostnader för staden genom att fortsätta möjliggöra för stockholmare att gå från bidrag till utbildning, arbete och egen försörjning.
- Arbetsmarknadsnämnden ska stärka sin innovationsförmåga genom upphandling, digitalisering och utvecklingsprojekt.
- Arbetsmarknadsnämnden ska fortsatt bevaka möjligheterna att använda europeiska socialfonden och andra externa finansieringskällor för att stärka nämndens utvecklingsarbete inom olika områden.
- Arbetsmarknadsnämnden ska anpassa det systematiska arbetsmiljöarbetet till arbetslivets nya utmaningar och det strategiska arbetet med att flytta fokus från efterhjälpande till hälsofrämjande ska fortsätta enligt plan.

2 Nämndens verksamhetsområde

2.1 Trender och omvärld

2.1.1 Global osäkerhet och lågkonjunktur påverkar efterfrågan på arbetskraft

Den svenska ekonomin förväntas gå in i en lågkonjunktur 2023. Bidragande orsaker är global ekonomisk inbromsning, geopolitisk oro, höga elpriser, hög inflation och stigande räntor. Lågkonjunkturer förväntas enligt Konjunkturinstitutet pågå till och med 2025. Konjunkturutvecklingen har påverkan på efterfrågan av arbetskraft och arbetslösheten prognostiseras att stiga i takt med att lågkonjunkturer dämpar efterfrågan på arbetskraft.

Efterfrågan på arbetskraft var hög under 2022 i och med den starka återhämtningen på arbetsmarknaden efter pandemin. Arbetsförmedlingens undersökning av arbetsgivares anställningsplaner under hösten 2022 pekar dock på en dämpad efterfrågan på arbetskraft. Efterfrågan prognostiseras särskilt att minska inom personalintensiva branscher som handeln, hotell- och restaurang samt privata tjänstenärings- och byggbranschen.

Samtidigt som anställningsplanerna minskar finns en fortsatt brist på rätt utbildad arbetskraft. Antalet arbetsgivare som uppger att de har svårt att hitta rätt kompetens har ökat till rekordnivåer. Det finns ett glapp mellan de yrken och branscher som efterfrågar kompetens och vilka yrkesutbildningar som lockar studerande. Gymnasiala yrkesutbildningar inom flera områden med goda arbetsmöjligheter har svårt att få sökande till utbildningsplatserna. Den stora bristen på arbetskraft med efterfrågade kompetenser förväntas kvarstå under prognosperioden parallellt med en vikande efterfrågan på arbetskraft generellt.

2.1.2 Demografi

Under 2010-talet ökade befolkningen i arbetsför ålder relativt snabbt. De kommande åren beräknas däremot det demografiska trycket öka, dvs. att andelen i arbetsför ålder i befolkningen är för liten relativt andra åldersgrupper. Det innebär en risk för brist på arbetskraft och finansiering då färre behöver försörja fler framöver. Utvecklingen pekar mot att det kommer bli allt svårare att för såväl offentlig som privat sektor, att få tillräckligt med arbetskraft med rätt kompetens. Att öka sysselsättningen bland kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden är centralt för att möta utmaningen. Nya och innovativa arbetsätt, tillgängliga resurser och medarbetarnas kompetens behöver tillvaratas på bästa möjliga sätt. Den grupp som ökar snabbast de närmaste tio åren, även i antal räknat, är personer över 80 år. Detta kommer att öka behovet av vård- och omsorgsutbildad personal inom äldreomsorgen ytterligare och även behoven av utbildningsplatser inom vård och omsorg.

2.1.3 Utveckling av arbetslöshet och långtidsarbetslöshet

Antalet arbetslösa har minskat under 2022 såväl vad gäller det totala antalet arbetslösa, antalet långtidsarbetslösa som antalet unga arbetslösa.

Arbetsförmedlingens prognos för de kommande två åren är att arbetslösheten väntas öka under 2023 och under första halvåret 2024 till följd av den försvagade konjunkturer för att därefter sjunka när aktiviteten i svensk ekonomi återigen stärks. För 2023 och 2024 bedöms antalet inskrivna arbetslösa att uppgå till i genomsnitt 357 000 respektive 363 000 personer i

riket. Det motsvarar genomsnittliga arbetslöshetsnivåer på 6,9 procent respektive år. Det är något högre än 2023 men klart lägre än under pandemiåren 2020 och 2021 då arbetslösheten låg på 8,5 respektive 7,9 procent.

Det finns betydande regionala skillnader i prognoserna gällande efterfrågan på arbetskraft och arbetslöshet. Enligt Arbetsförmedlingen förväntas Stockholms län ha den största procentuella ökningen av antalet inskrivna arbetslösa mellan 2022 och 2024. Det beror på att de höga räntorna särskilt drabbar hushåll i länet hårt. Det påverkar i sin tur köpkraften och kommer ha en stor påverkan framförallt på den privata tjänstesektorn som dessutom är den största branschen i länet. Arbetslösheten i Stockholm förväntas fortfarande vara lägre än i riket. Prognosen för 2024 är 6,6 procent, vilket är en knapp ökning från 2022 då årsgenomsnittet uppgick till 6,5 procent.

2.1.4 Utveckling Stockholm över antal inskrivna arbetslösa på Arbetsförmedlingen

2020	2021	2022	Prognos 2023	Prognos 2024	Förändring i procent 2022-2024
98 900	95 600	79 800	83 900	86 000	8%

Långtidsarbetslöshet, sammanhängande arbetslöshet som varat i minst 12 månader, är ett stort problem på svensk arbetsmarknad. Antalet långtidsarbetslösa ökade redan innan pandemin och fortsatte sedan stiga kraftigt under pandemiåren. Även om långtidsarbetslösheten minskade under 2022 så är den fortfarande på en hög nivå. I december 2022 var 44 procent av de inskrivna på Arbetsförmedlingen långvarigt arbetslösa. Den starka efterfrågan på arbetskraft det senaste året har främst gynnat personer med kortare inskrivningstider på Arbetsförmedlingen och personer som har en fullföljd gymnasieutbildning.

De som varit arbetslösa i mer än 24 månader har inte minskat i samma utsträckning som övriga. I Stockholms län har långtidsarbetslösheten dessutom minskat mindre än i riket.

De grupper som redan har svårast att få jobb kommer ännu längre bort från arbetsmarknaden när arbetslösheten stiger. Bland de arbetslösa som Arbetsförmedlingen har identifierat ha svag konkurrensförmåga och en förhöjd risk att hamna i långtidsarbetslöshet, räknas personer som saknar gymnasial utbildning, personer födda utanför Europa och personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Dessa grupper utgör i stor utsträckning även arbetsmarknadsnämndens målgrupper. För grupper med hög risk för långtidsarbetslöshet handlar det om att sätta in effektiva insatser i tid. Det finns en överhängande risk att strukturarbetslösheten, som kännetecknas av att de arbetslösa har andra kompetenser än vad arbetsgivare efterfrågar, ökar under perioden. För kortutbildade som saknar de kompetenser som arbetsmarknaden efterfrågar bedöms utbildning vara den viktigaste insatsen för att stärka förutsättningarna till arbete.

2.1.5 Ungdomsarbetslöshet

De har skett en positiv utveckling av ungdomsarbetslösheten. I december 2022 var ungdomsarbetslösheten i staden 6,8 procent. Det finns stora geografiska skillnader i ungdomsarbetslösheten över staden. Den är högst på Järva där andelen arbetslösa ungdomar ligger mellan 9-10 procent jämfört med till exempel Norrmalm och Kungsholmen där andelen

ligger under 2 procent. Arbetslöshetsstatistiken fångar inte heller hela gruppen unga utanför arbete och studier (UVAS). Den senaste statistiken för UVAS i Stockholm visar att cirka 13 700 unga 16-29 år 2020 befann sig utanför arbete och studier och av dessa saknade mer än hälften känd aktivitet. Cirka 2 500 ungdomar hade saknat känd aktivitet tre år i rad. Unga med kort utbildningsbakgrund, funktionsvariationer och födda utomlands är överrepresenterade i UVAS-gruppen. Dessa grupper löper större risk att fastna i ett långvarigt utanförskap. Både andelen UVAS och andelen UVAS med större risk att fastna i långvarigt utanförskap är också högre i de mer socioekonomiskt utsatta delarna av staden.

2.1.6 Arbetsmarknadens strukturomvandling

Den svenska arbetsmarknaden är i ständig rörelse. Den kontinuerligt pågående strukturomvandlingen gör att efterfrågan på utbildad och kvalificerad arbetskraft ökar. Strukturomvandlingen innebär att arbetskraft behöver omfördelas och flytta till produktiva verksamheter. En långsiktig trend på den svenska arbetsmarknaden är att tillverkningsindustrins andel av den totala sysselsättningen under en längre tid minskat samtidigt som motsvarande ökning har skett inom tjänstesektorn. Det har lett till en ökad efterfrågan på kompetens och har hittills gynnat högutbildad arbetskraft och missgynnat personer med låg utbildningsnivå.

Grupper som framförallt drabbas negativt av strukturomvandlingen är lågutbildade och äldre. För individer med en gymnasie- eller högskoleutbildning har sysselsättningsgraden ökat kontinuerligt de senaste åren. För personer som saknar en gymnasieutbildning är trenden den motsatta då sysselsättningsgraden istället sjunker över tid, särskilt bland lågutbildade medelålders kvinnor. Prognoser framåt tyder på att strukturomvandlingen även fortsatt kommer att missgynna personer med svaga kvalifikationer. Det finns däremot också tecken på att den framtida tekniska utvecklingen, t ex driven av artificiell intelligens, kan komma att ha påverkan på andra grupper på arbetsmarknaden och påverka tjänstemannajobb och högutbildade i större utsträckning än vid tidigare teknikskiften.

En annan pågående och allt mer påtaglig strukturomvandling av arbetsmarknaden är kopplad till den gröna omställningen och den omställning av produktion, tjänster och transporter som vårt samhälle står inför. För att klara de högt ställda klimatmålen, den ökade konkurrensen om jobben och den pågående strukturomvandlingen kommer många personer att behöva ställa om eller vidareutbilda sig under livet för att kunna ta de jobb som finns på arbetsmarknaden, till exempel genom komvux och yrkeshögskolan. Samtidigt finns en utmaning i att få fler arbetssökande att faktiskt övergå till utbildning. Här är studiestartsstödet och det nya omställningsstudiestödet viktiga komponenter för etablering och omställning i arbetslivet.

2.1.7 Stockholms stads näringsliv

Stockholmsregionen är Sveriges största arbetsmarknad. Antalet sysselsatta uppgår till över en miljon och närmare 100 000 pendlar varje dag in från andra regioner, främst Uppsala och Södermanland. Näringslivet i Stockholm är diversifierat och består av en mångfald av branscher där drygt 80 procent av Sveriges samtliga näringsgrenar finns representerade. Den privata sektorn är störst. Den största näringsgrenen är företagstjänster där till exempel juridik, ekonomi, vetenskap och teknik ingår. Närmast därefter följer branscherna handel,

tillverkning, finansiell verksamhet samt information och kommunikation. De flesta företag är små, cirka 45 procent har 1–4 anställda. Fyra av fem nya jobb skapas i företag med färre än 50 anställda. Stockholms stad är den i särklass största arbetsgivaren i staden. Ett 40-tal företag har över 1 000 anställda och står för en fjärdedel av jobben i Stockholm.

Olika stadsdelar har sina egna profilnäringar som växer. I innerstaden och Kista finns kunskapsintensiva näringar och i vissa delar av ytterstaden finns verksamhetsområden med näringar inom t.ex. bygg, handel och logistik. Goda pendlingsmöjligheter gör att matchningen mellan arbetsgivare och arbetstagare kan underlättas i och med ett större upptagningsområde.

2.1.8 Vuxenutbildningens betydelse för kompetensförsörjning

Många arbetsgivare inom både den privata och offentliga sektorn har som ovan beskrivet svårt att finna arbetskraft med rätt kompetens. Samtidigt saknar många vuxna ett arbete att gå till. Ett huvudskäl till den bristande matchningen är att många arbetssökande har för kort utbildning, helt saknar utbildning eller har kunskaper som inte efterfrågas av arbetsgivare. Det finns dock goda möjligheter att förbättra matchningen och stärka individens ställning i arbetslivet genom vuxenutbildning, där komvux är tillgängligt under hela vuxenlivet, oavsett utbildningsbakgrund och livssituation. Efterfrågan på personer med examen från en eftergymnasial utbildning kommer också öka kraftigt fram till 2035, här har stadens yrkeshögskola Frans Schartaus Handelsinstitut en viktig roll.

Komvux har de senare åren fått en allt tydligare roll i arbetsmarknadspolitiken och ett utökat mål om vara en bas för den nationella och regional kompetensförsörjningen. Komvux tydligare roll förutsätter samtidigt en nära samverkan med branscher och arbetsgivare. Mer delaktighet från arbetslivet för att göra yrken och utbildningarna attraktiva är viktigt, i synnerhet för många gymnasiala yrkesutbildningar som har svårt att locka sökande.

Givet utmaningarna med kompetensförsörjning i flera sektorer behövs fler elever som läser en yrkesutbildning. Särskilt inom vård och omsorg men även för industriteknisk, bygg, el, fordons-, automations-, dator- och kommunikationsteknisk utbildning. Stor brist väntas av vård- och omsorgsutbildning, på grund befolkningsökningen och att andelen äldre ökar. Att undersköterska kommer att bli en skyddad titel med särskilda utbildningskrav kan bidra till ökat underskott på arbetskraft inom vård och omsorg. Samtidigt har språkraven inom vården höjts.

I Stockholms stad har komvux dessutom extra viktig roll att försörja staden med yrkeskompetens på gymnasial nivå, då få elever i gymnasieskolan studerar ett yrkesprogram. Att utveckla arbetet med att rekrytera elever till yrkesutbildningar är därför angeläget.

2.1.9 Trender i komvux

Elevvolymerna inom komvux har varierat stort de senaste åren. Under pandemin ökade andelen elever i komvux. Framförallt inom gymnasial vuxenutbildning. Under 2021 studerade 52 000 individer vid komvux och yrkeshögskolan vilket kan jämföras med 2022 då antalet elever sjönk till ca 45 000. Minskningen sker främst inom gymnasiala kurser, både teoretiska kurser och yrkeskurser. Volymtappet kan delvis förklaras av det förbättrade arbetsmarknadsläget och för sfi av minskad migration av människor med rätt att läsa sfi. Volymförändringar får konsekvenser som exempelvis svårighet att få igång utbildningar.

En annan utmaning är att elevgruppen inom komvux har förändrats och har stora skillnader i utbildningsbehov, vilket påverkar förutsättningarna för undervisningen. Det finns även indikationer på att stödbehoven har ökat i takt med att skolformens målgrupp förändrats och omfattar t.ex. individer med behov av specialpedagogiskt stöd, socialt stöd, vägledning, coachning, språkstöd, mentorsstöd och stöd i att hantera digitala verktyg. Komvux individuella och flexibla upplägg är viktigt med tanke på elevernas varierande livssituationer, behov, förkunskaper och mål med sina studier. Samtidigt finns det utmaningar med det individuella och flexibla upplägget för vissa målgrupper, det är exempelvis vanligare med avhopp i distansundervisning än i klassrumsundervisning.

2.1.10 Utvecklingen vad gäller försörjningsstöd

Antalet biståndshushåll ökade något under 2020 till följd av den ökade arbetslösheten och försämrade konjunkturen i spåren av pandemin, men motsvarade inte ökningen av arbetslösheten. De åtgärder som sattes in under pandemin, t ex ändrade a-kasseregler, dämpade arbetslösas biståndsbehov. Sedan 2021 minskar åter antalet hushåll som ansöker om ekonomiskt bistånd. Bedömningen inför 2023 är att den tidigare minskningstakten av behovet av ekonomiskt bistånd avstannar och att antalet biståndshushåll kommer att öka svagt och antas uppgå till i genomsnitt ca 7 600 per månad. Den lågkonjunktur som väntas de kommande åren kommer troligen öka behovet av ekonomiskt bistånd.

En långsiktig trend inom ekonomiskt bistånd är att den genomsnittliga biståndstiden ökar. Det finns ett samband mellan lågkonjunktur och ökade biståndstider. 46 procent av biståndshushållen hade långvarigt biståndsbehov, det vill säga 10 – 12 månader, under 2021.

2.1.11 Inriktning av den statliga arbetsmarknadspolitiken

Arbetsförmedlingen har genomgått en omfattande reformering. En fortsatt utveckling av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten är vidareutveckling av matchningstjänster genom det nya arbetsmarknadspolitiska programmet *Förmedlingstjänster* som ytterligare förstärker användningen av externa leverantörer i Arbetsförmedlingens verksamheter.

Arbetsförmedlingen ska i sin verksamhet framåt prioritera arbetet med personer som är eller riskerar att bli långtidsarbetslösa (långvarigt inskrivna på Arbetsförmedlingen) i syfte att dessa personer ska övergå till arbete eller utbildning. Att minska långtidsarbetslösheten och förstärka stödet till personer som är långtidsarbetslösa särskilt i områden med socioekonomiska utmaningar är ett uppdrag som ska redovisas årligen t.o.m. mars 2026. Arbetsförmedlingen har även i uppdrag att öka övergångarna till reguljär utbildning. Arbetsförmedlingen ska enligt förordning samverka med kommuner i syfte att ge enskilda arbetssökande ett ändamålsenligt stöd och på ett övergripande plan underlätta planering, samordning och utformning av stöd till arbetssökande. Arbetsförmedlingen ska också främja och underlätta samordning mellan kommuner och leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av myndigheten.

2.1.12 Nyanlända

Antalet nyanlända i Sverige har minskat de senaste åren beroende på framförallt ny lagstiftning på migrationsområdet samt förändringar i vår omvärld, som gjort det svårare att ta sig till Sverige. I Tidöavtalet finns det ett flertal utredningar och förslag inom området

migration och integration som kan påverka målgruppen och förvaltningens verksamheter de kommande åren.

Regeringen avser att minska Sveriges flyktingkvot från tidigare 5 000 per år till 900 per år under mandatperioden. Detta medför en lägre prognos för antalet kommunmottagna nyanlända enligt bosättningslagen från och med 2023. Det totala mottagandet i staden beräknas minska från 944 till 742 personer.

Migrationsverket bedömer att cirka 16 000 personer kommer att söka asyl i Sverige under 2023 respektive 2024. Det skulle innebära en minskning med 2 000 asylsökande nationellt i år, och en minskning med 3 000 asylsökande nästa år.

Det totala kommunmottagandet i Sverige kommer att minska något från 12 000 mottagna år 2022 till 10 000 – 11 000 mottagna per år 2023-2025.

Det tillfälliga skyddet enligt massflyktsdirektivet har förlängts och gäller till den 4 mars 2024. Därefter kan massflyktsdirektivet förlängas i max ytterligare ett år. Under 2022 ansökte strax över 50 000 personer från Ukraina om skydd i Sverige. Migrationsverkets huvudprognos för 2023 är att cirka 15 000 ukrainare kommer att söka skydd i Sverige. Osäkerheten kring utvecklingen av kriget i Ukraina är däremot stor och läget kan förändras snabbt. Totalt befann sig cirka 5 500 ukrainare i Stockholm vid slutet av 2022 som antingen ansökt om asyl eller fått beslut om skydd, en stor majoritet bor alltså i eget boende. Stockholm och övriga kommuner i länet får inga nya anvisningstal för 2023, eftersom det finns andra kommuner i Sverige som ännu inte har uppfyllt sitt anvisningstal.

Regeringen har aviserat en satsning på sfi för ukrainare i vårpropositionen 2023. Det är oklart hur många ukrainare i staden som kommer att vilja studera sfi.

2.1.13 EU:s program och fonder

Europeiska kommissionen har godkänt ”Nationellt program för Europeiska Socialfonden+ 2021-2027. I partnerskapsöverenskommelsen mellan kommissionen och den svenska regeringen beskrivs Sveriges strategiska inriktning för de fyra EU fonder som omfattas och tecknas mellan EU- kommissionen och varje medlemsstat. Under denna programperiod slår man ihop Europeiska socialfonden, fonden för europeiskt bistånd till de som har det sämst (Fead), sysselsättningsinitiativet för unga och programmet för sysselsättning och socialinnovation (Easi) till en fond, ESF+.

Gemensamt för satsningarna i nya programmet är att de ska bidra till ett inkluderande och hållbart arbetsliv för alla. Medel från europeiska fonder och program, särskilt den Europeiska Socialfonden, är en viktig finansieringskälla för nämndens strategiska utvecklingsarbete och kommer att fortsätta vara det under den nya programperioden. För programområdet *Öka möjligheten till ett hållbart arbetsliv för alla* som det främst är aktuellt för nämnden att ansöka om medel från syns en minskning av medel för hela perioden på 273,4 mnkr (20 procent) jämfört med föregående programperiod.

2.1.14 Aktuella reformer med påverkan på komvux och kommunala arbetsmarknadsinsatser

Under de senaste åren har ett flertal utredningar haft i uppdrag att se över och förändra

komvux, inklusive sfi. Många stora reformer har därför nyligen implementerats eller är på väg att införas inom komvux. Bland annat kan nämnas nya urvalsregler och nytt mål om kompetensförsörjning, rätten till behörighetsgivande utbildning inom komvux och sammanhållen utbildning för nyanlända. I januari 2023 kom nya lagkrav kring kartläggning och validering i komvux. Från den 1 juli 2023, men som ska påbörjas för utbildning som startar 2025, ställs krav på att kommuner ska samverka och i högre grad väga in arbetsmarknadens behov när utbildningar inom gymnasieskolan och komvux på gymnasial nivå planeras, dimensioneras och erbjuds. En stor reform som kommer påverka verksamheten under perioden är införandet av ämnesbetyg, som ersätter kursbetyg på gymnasial nivå från 1 juli 2025. Reformen berör både system och verksamhet samt kräver kompetensutvecklingsinsatser innan reformen träder i kraft. En utmaning med ämnesbetygsreformen är att hantera elever som har studerat i kurssystemet och som vill studera vidare inom komvux efter införandet av ämnesbetyg. För att underlätta för dessa elever finns förslag om övergångsregler som ska gälla fram till den 30 juni 2030.

I slutet av 2022 presenterades i en utredning ett kunskapsunderlag om hur skolan inklusive komvux skulle kunna förstatligas alternativt en modell för där staten ökar sin styrning.

På arbetsmarknadsområdet är frågan om att klargöra ansvarsfördelning och rollfördelning mellan staten och kommunerna fortsatt aktuell för utredning. Utredning pågår även om en aktivitetsplikt inom försörjningsstöd. Politisk inriktning är att alla som uppbär försörjningsstöd av arbetsmarknadsskäl ska delta i aktiviteter motsvarande sin arbetsförmåga för att få fullt bidrag. Ytterligare en utredning pågår för att ta fram förslag för att öka drivkrafter och möjligheter till egen försörjning för personer som får försörjningsstöd.

2.1.15 Aktuella utredningar

Uppdrag att utreda aktivitetsplikt - deltagande i heltidsaktiviteter för rätt till försörjningsstöd (S 2022:E)

En utredare får i uppdrag att analysera och föreslå hur ett tillägg om aktivitetsplikt kan införas i socialtjänstlagen (2001:453) förkortad SoL. Aktivitetsplikt ska riktas till arbetslösa vuxna kvinnor och män som står till arbetsmarknadens förfogande och uppbär försörjningsstöd. Aktiviteterna ska inte ersätta befintliga utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser, utan vara ett komplement som medverkar till att individen får en meningsfull heltidssysselsättning. Uppdraget beräknas vara slutfört senast den 1 december 2023.

Utredningen om drivkrafter och möjligheter i försörjningsstödet, S 2022:16

En utredning som ska utreda och ta fram förslag på åtgärder för att öka drivkrafter och möjligheter till egen försörjning för personer som får försörjningsstöd. Att bryta långvarigt bistånd är komplext eftersom biståndsmottagare är en heterogen grupp med olika behov av stöd och insatser. Syftet är att identifiera åtgärder som bidrar till att personer snabbare når arbetsmarknaden, underlättar integrationen för utrikes födda kvinnor och män samt bryter segregationen och långvarigt biståndsmottagande. Uppdraget ska redovisas senast den 1 december 2024.

Utredningen om en behovsprövad arbetskraftsinvandring (Ju 2022:11)

Utredaren ska bland annat ta fram förslag på åtgärder som skärper villkoren för arbetskraftsinvandringen, bl.a. genom att föreslå regleringar som innebär att det ska krävas en heltäckande sjukförsäkring avseende hälso- och sjukvård och en viss lönenivå för att beviljas arbetstillstånd, men med möjlighet att föreskriva om ett lägre lönekrav för enskilda yrkesgrupper samt att vissa yrkesgrupper ska kunna exkluderas från möjligheten att beviljas arbetstillstånd. Utredaren ska också föreslå åtgärder som främjar den högkvalificerade arbetskraftsinvandringen. Uppdraget ska i sin helhet redovisas senast den 31 januari 2024.

Språk- och samhällskunskapskrav för permanent uppehållstillstånd, Dir. 2022:79

En särskild utredare ska lämna förslag som innebär att det ska ställas krav på kunskaper i svenska och samhällskunskap för att beviljas permanent uppehållstillstånd. Syftet är att främja integrationen och ett inkluderande samhälle där individen stärks och ökar sina möjligheter att aktivt delta i samhället. Uppdraget ska redovisas senast den 22 maj 2023.

Förbättrad arbetsmarknads-etablering för utrikes födda kvinnor, Ju 2022:05

En särskild utredare ska utreda och ta fram förslag på åtgärder som särskilt syftar till att skynda på utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden. Utredaren ska bl.a. föreslå om målgruppen för Arbetsförmedlingens etableringsprogram bör utvidgas, hur ramtiden för etableringsprogrammet kan anpassas så att den inte begränsar möjligheten att ta del av insatser, hur etableringsprogrammet kan göras mer flexibelt för nyanlända som står långt från arbetsmarknaden. Uppdraget ska redovisas senast den 31 maj 2023

Framtidens yrkeshögskola – stabil, effektiv och hållbar, U 2021:03

En särskild utredare ska föreslå de förändringar som krävs i yrkeshögskolans regelverk för att säkerställa den växande utbildningsformens effektiva funktion även för framtiden. Syftet med utredningen är att förtydliga yrkeshögskolans roll i utbildningssystemet och att skapa förutsättningar för att yrkeshögskolan ska kunna fortsätta att utvecklas med bibehållen kvalitet. Uppdraget ska redovisas senast den 15 juni 2023.

Långsiktig och behovsanpassad yrkesutbildning för vuxna, U 2022:84

En särskild utredare ska se över hur i första hand yrkesutbildningen inom komvux kan bli mer effektiv och bättre anpassad efter de behov som finns, både på arbetsmarknaden och hos individer. Utredaren ska även undersöka och vid behov föreslå åtgärder för att åstadkomma mer långsiktighet och förutsägbarhet när det gäller statens finansiering av yrkesutbildning inom komvux. Uppdraget ska redovisas senast den 15 februari 2024.

Utredningen om att säkerheten i skolan ska förbättras (U 2022:04)

Utredaren ska lämna förslag till åtgärder för att förbättra arbetet med säkerhet i skolväsendet, bl.a. genom att föreslå en lämplig organisering av lokala eller regionala operativa samverkansorgan. Denna del ska delredovisas den 15 juni 2023. Utredaren ska även bl.a. föreslå hur ett lagstadgat ansvar för det brottsförebyggande arbetet bör utformas för skolväsendet och lämna förslag på hur en anmälningsskyldighet bör utformas för de

obligatoriska skolformerna, fritidshemmet, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och den kommunala vuxenutbildningen (komvux) för att polisanmälan som huvudregel ska göras vid kännedom eller misstanke om att en elev har begått ett brott. Uppdraget ska redovisas senast den 29 februari 2024.

2.2 Stads- och förvaltningsövergripande uppdrag

2.2.1 Unga i fokus

Unga är en av de mer konjunkturkänsliga grupperna på arbetsmarknaden. Det innebär att de snabbare drabbas vid en lågkonjunktur än övriga grupper, samtidigt som de ofta har ett relativt starkt utgångsläge när ekonomin stärks. Arbetsförmedlingens statistik pekar på att det senaste årets återhämtning på arbetsmarknaden fram tills nu gynnat ungdomar på ett tydligt sätt. Sammantaget har antalet inskrivna arbetslösa ungdomar i riket minskat med 16 procent under det senaste året, vilket kan jämföras med 10 procent bland det totala antalet inskrivna arbetslösa under samma tidsperiod. Det förbättrade arbetsmarknadsläget har dock inte kommit alla arbetslösa ungdomar till del. Minskningen i ungdomsarbetslösheten har framför allt skett bland de som har minst en gymnasieutbildning, och som därmed bedöms stå närmare arbetsmarknaden. Ungdomar som inte har slutfört sin gymnasieutbildning bedöms även framöver få en svårare situation på arbetsmarknaden.

Även om ungdomsarbetslösheten ser ut att ha stabiliserats, kan en kommande lågkonjunktur snabbt ändra på det, vilket i sin tur kan ha långsiktigt negativa effekter, särskilt för de unga som inte lyckats ta del av den senaste tidens återhämtning på arbetsmarknaden. Nämnden bedömer att det är viktigt att fortsatt prioritera arbetet med att nå och erbjuda stöd till unga under planperioden. Arbetet bör i första hand inrikta sig på att fortsatt effektivisera arbetet inom kommunens aktivitetsansvar (KAA) och inom uppsök 20-29, samt öka antalet ungdomar som fullföljer gymnasiestudier eller annan utbildning, endera inom ramen för ungdomsgymnasiet eller inom vuxenutbildningen. Här behöver utvecklingsarbetet fortsätta kring insatser och samverkan kopplat till både grund- och gymnasieskolan, KAA och vuxenutbildningen. Insatserna behöver ta hänsyn både till pedagogiska behov och till faktorer kopplat till psykisk ohälsa och funktionsnedsättningar.

Under 2022 genomförde staden en revision kring stadens arbete med att bryta socialt utanförskap hos unga. Revisionen drog slutsatsen att staden har ett strukturerat och samordnat arbete kring detta, men att kommunfullmäktiges mål om ett halverat utanförskap långtifrån uppnås, samt att ett betydande tillskott av resurser och nya metoder behövs för att uppnå ett sådant mål. Nämndens bedömning är att ett sådant mål inte kan uppnås genom enbart uppsökande arbete och insatser för unga som redan befinner sig i UVAS-gruppen, utan kräver mer förebyggande insatser. Nämnden skulle kunna bidra till ett sådant arbete genom utökad samverkan med skolan och genom ett stärkt fokus på de yngre målgrupperna. Detta ligger i linje med den rekommendation som revisionen ger till nämnden, kring att tydliggöra strategier och arbetsformer för hur kontakt ska skapas med individer med olika riskfaktorer för utanförskap och hur resurser ska prioriteras mellan olika grupper inom UVAS.

2.2.2 Feriejobb

Inför kommande år ser arbetsmarknadsnämnden behov av att fortsatt arbeta med att

säkerställa en god tillgång på arbetstillfällen och stärka kvaliteten i feriejobben. För detta krävs att arbetstillfällen tillskapas i högre grad än idag hos samtliga nämnder och bolag samt att de nämnder som har lägre anställningsmål bidrar aktivt med arbetstillfällen till nämnder som anställer fler ungdomar.

Nämndens bedömning är att behovet av externa upphandlade feriejobbsplatser kvarstår och att efterfrågan på dessa platser kommer att fortsätta vara hög till följd av ökade volymmål för antalet ungdomar som ska erbjudas feriejobb. Nämnden ser behov av upphandlade platser inte enbart för sommarlovet utan också inför övriga lov.

Utveckling av nuvarande E-tjänst och systemet CRM Feriejobb

Nämnden ser fördelar med fortsatt digitalisering och utveckling som leder till ökad servicegrad och till tidsbesparing i handlägningsprocessen. För att underlätta för ungdomarna att följa sitt ärende bedömer nämnden att systemet CRM Feriejobb och tillhörande e-tjänst behöver utvecklas. En sådan utveckling skulle innebära att ungdomarna skapar ett konto och i e-tjänsten får erbjudande om feriejobb samt möjlighet att tacka ja/nej till erbjudande, boka tid för anställningsmöte och se uppgifter om sin arbetsplats (adress, handledare). Motsvarande utveckling behöver även göras i CRM-systemet dit e-tjänsten är kopplad. Utvecklingen skulle också innebära ytterligare effektivisering av administration och handläggning. Med anledning av detta ser nämnden behov av extra medel i budget för 2024.

2.2.3 Grön omställning

Nämnden ser ett behov av att under planperioden fortsatt arbeta för att integrera klimatperspektivet i befintliga utbildningar och föra dialog med branscher om behov av nya inriktningar och utbildningar. Det behövs även samverka med branscher för att rekrytera och motivera till utbildningar utifrån arbetskraftsbrist.

I läroplanen för vuxenutbildningen finns angivet att miljöperspektivet i undervisningen ska ge eleverna insikter så att de kan dels medverka till att hindra skadlig miljöpåverkan, dels skaffa sig ett personligt förhållningssätt till de övergripande och globala miljöfrågorna.

Undervisningen ska belysa hur samhällets funktioner och människors sätt att leva och arbeta kan anpassas för att skapa hållbar utveckling.

Ett viktigt perspektiv för nämnden är hur de grupper som idag står utanför arbetsmarknaden kan omfattas av de möjligheter som klimatomställningen öppnar genom nya behov och kompetenser på arbetsmarknaden. Nämnden behöver ha med detta perspektiv när arbetsmarknadsinsatser utformas samt i sin dialog med arbetsgivare och när yrkesinriktade kurser tas fram utifrån branschbehov. Staden som arbetsgivare kan genom insatser som Stockholmsjobb, OSA och feriejobb tillhandahålla arbetstillfällen som främjar den gröna omställningen. Ett sådant exempel skulle kunna vara uppföljning av ställda miljökrav.

Stocket återbruk

Nämnden bidrar genom Stocket Återbruk till stadens cirkulära ekonomi. Genom Stocket skapas möjligheter för Stockholms stads verksamheter att återanvända och återbruka bland annat möbler och inventarier och på detta vis erhålla en hållbar miljö och ekonomi.

Nämnden har i uppdrag att utveckla och utvidga Stocket återbruk och ser stor potential för

verksamheten. Under 2023 kommer en ny lokal att inrättas som möjliggör hantering av större volymer och fler material än tidigare, till exempel byggnadsmaterial. Verksamheten skapar också möjligheter till arbetsträning och kompetensutveckling för personer som står utanför arbetsmarknaden i form av praktik, Stockholmsjobb eller offentligt skyddade anställningar. För att möjliggöra denna utvidgning och utveckling av verksamheten behövs dock en resursförstärkning av personal.

2.2.4 Digitalisering

Innovation och verksamhetsutveckling genom digitalisering bedöms bidra till såväl nya möjligheter som förändrade förväntningar för arbetsmarknadsnämndens verksamheter och målgrupper. Möjligheten med och tillgången till digitala verktyg och arbetssätt kommer att öka under treårsperioden, och förvaltningen behöver vara en del av den utvecklingen. I utvecklingen är det viktigt att alltid ha verksamheten och målgrupperna i fokus, så att digitalisering blir ett medel för utveckling och inte ett mål i sig. I vissa fall innebär digitaliseringen en effektivisering genom att ersätta en tidigare mindre effektiv analog tjänst (ex. automatisering), men i många fall handlar det om nya kompletterande tjänster som möter en ny efterfrågan.

De digitala verktyg som idag finns tillgängliga utgör en trygg och bra bas för nödvändiga delar, men är inte alltid anpassade till de behov som finns inom nämndens verksamhet eller för dess målgrupper. För att bättre kunna möta efterfrågan samt kvalitetsprogrammets ambitioner och nå en ny nivå där digitalisering blir en naturlig del av verksamheten, har en färdplan för digitalisering tagits fram, vilken ska implementeras under planperioden.

Informationssäkerhet

Ökad digital förmåga och ökade ambitioner kring digitalisering ställer ökade krav på trygghet och informationssäkerhet. Målgrupper och medarbetare ska känna sig trygga med de system nämnden erbjuder och använder. Centralt i staden och på förvaltningen pågår det ett ökat arbete kring informationssäkerhet men arbetet kring informationshantering och informationssäkerhet måste stärkas ytterligare under planperioden. Tydliga rutiner och riktlinjer ska tas fram och roller förtydligas. Styrning och stöd från central nivå i staden utgör en viktig del för att skapa möjlighet till genomförande inom stadens förvaltningar.

Samverkan

Digitalisering är ständigt föränderligt och utvecklas i hög takt. Aktuell forskning och omvärldsanalys ska tas i beaktande vid it-utveckling och förvaltningen behöver stärka sitt arbete kring omvärldsbevakning rörande innovation, digitalisering och AI. Samverkan med andra nämnder och bolag inom ovanstående områden ska stärkas under planperioden.

Nämnden ser positivt på utvecklingen med centrala funktioner som kan ge vägledning och stöd inom olika delar av informationssäkerhet, it och digitalisering.

2.2.5 Staden som arbetsgivare

Stockholms stads nämnder och bolag är som arbetsgivare betydelsefulla aktörer för stadens arbetsmarknadsinsatser genom att tillhandahålla platser för Stockholmsjobb, Offentligt skyddade anställningar (OSA), feriejobb samt för praktik och arbetsplatsförlagt lärande (APL)

under utbildning. Ökade volymer för feriejobb och Stockholmsjobb liksom behov av fler OSA-anställningar i stadens regi innebär ett behov av att fler kvalitativa arbetstillfällen tillhandahålls i stadens verksamheter. Att staden som arbetsgivare är delaktig i arbetsmarknadsinsatserna bidrar till stadens kompetensförsörjning samtidigt som det minskar långtidsarbetslösheten i utsatta grupper. Staden har även viktig roll i att göra yrken och yrkesutbildningar attraktiva t.ex. inom vård- och omsorg samt barn- och fritid.

För ett framgångsrikt arbete krävs en bra dialog och ett fungerande samarbete med stadens nämnder och bolag. Att öka kännedomen om nämndens insatser för att skapa ökad kunskap och förståelse för dessa är också viktigt. Nämnden arbetar ständigt för att utveckla arbetet i alla dessa avseenden.

Lika viktigt är att nämnder och bolag i staden bidrar till arbetet genom att tillhandahålla platser. Detta kräver i sin tur tydliga budgetuppdrag, att det finns mål för antal platser som tillhandahålls av nämnder/bolag och att dessa mål anpassas utifrån ökade ambitioner. I dagsläget målsätts tillhandahållna platser för Stockholmsjobb och feriejobb med hjälp av KF-indikatorer som fack- och stadsdelsnämnder samt bolag rapporterar på. Det är dock upp till respektive nämnd/bolag att avgöra hur många platser som erbjuds, vilket inte alltid ligger i linje med ambitionen om ökade volymer.

2.2.6 Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare, OSA

”Skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA) syftar till att ge personer som har en nedsatt arbetsförmåga på grund av en funktionsnedsättning möjlighet till en anställning med utvecklande inslag. Anställningen ska vara anpassad efter de särskilda behov personen har. Det innebär också att personligt stöd med handledning behöver säkerställas på arbetsplatsen.

De senaste åren har antalet årsarbetsplatser som staden kommit överens med Arbetsförmedlingen om att placera uppgått till 300. Under 2022 påbörjades ett stort omställningsarbete mot bakgrund av att det inte var möjligt att ingå ett lokalt kollektivavtal som reglerar placering hos ideella aktörer. Detta innebär att samtliga arbetsplatser endast kan tillhandahållas i stadens egna verksamheter. Tidigare har en stor andel platser erbjudits hos idéburna organisationer. Det har inneburit en stor omställning och en utmaning att finna platser inom stadens egna verksamheter. Under 2023 beräknas antalet årsplatser därav minska med 20 procent. Arbetsmarknadsnämnden ser behov av en tydligare styrning och uppföljning av ansvaret att tillhandahålla platser för OSA bland stadens stadsdelsförvaltningar och fackförvaltningar. Nämnden föreslår motsvarande uppföljning som görs av tillhandahållna platser för stockholmsjobb och feriejobb.

Ansvaret för att finna arbetsplatser och placera OSA finns idag hos stadsdelsnämnderna. Stadsdelsnämnderna efterfrågar dock stöd från arbetsmarknadsnämnden kring att finna arbetsplatser. Det finns behov av en tydligare samordning och rutiner för arbetet med platstillgång och placeringar. För att öka samarbetet och ge förutsättningar för stadens arbetsplatser att ta emot medarbetare med anställningsstöd OSA bedömer nämnden att stödet kring platsanskaffning särskilt behöver förstärkas.

2.2.7 Romsk inkludering

Nämnden arbetar för att nå den romska minoriteten med information och vägledning om

arbetsmarknadsnämndens verksamhet samt erbjuda insatser riktade mot studier och arbete. Ett prioriterat är unga romers rätt till studier och arbete samt att utveckla stöd för att fler kortutbildade romer ska påbörja och fullfölja studier.

Som en del av att förstärka det uppsökande arbetet mot unga romer har nämnden sökt och beviljats projektmedel för två unga brobyggare som jobbar uppsökande. Projektet avslutas våren 2024. Om insatsen efter utvärdering visat sig vara effektiv kommer nämnden att undersöka möjligheten att implementera tjänsterna i ordinarie verksamhet.

2.2.8 Samverkan med Arbetsförmedlingen

En ny samverkansöverenskommelse mellan Stockholms stad och Arbetsförmedlingen tecknades 2022. Huvudinriktningen är att Arbetsförmedlingen och staden genom samverkan ska påskynda individers etablering i arbetslivet med utgångspunkt i regionala och lokala rekryteringsbehov, för att främja kompetensförsörjning och tillväxt.

Målgrupperna för överenskommelsen är:

- De individer som för sin etablering på arbetsmarknaden bedöms ha behov av stöd och insatser från både Stockholms stad och Arbetsförmedlingen. Ett särskilt fokus är funktionsnedsatta och långtidsarbetslösa.
- Arbetsgivare som har utmaningar med kompetensförsörjningen och som är intresserade av att rekrytera personer som står långt ifrån arbetsmarknaden

Att staden och Arbetsförmedlingen samverkar och samordnar sina resurser kring individer är särskilt viktigt mot bakgrund av den höga långtidsarbetslösheten. Arbetsförmedlingens prioriterade uppdrag att kommande år minska långtidsarbetslösheten samt att öka övergångarna till reguljär utbildning, bland annat komvux, är centrala för nämndens uppdrag och samverkan.

Stadens samverkan med Arbetsförmedlingen behöver fortsatt anpassas till samarbetsformer där externa leverantörer utför merparten av myndighetens insatser. Det betyder att former för att kommunicera med olika leverantörer, både på övergripande nivå och när det gäller samverkan kring individer behöver utvecklas. Arbetet kompliceras av den stora mångfalden av leverantörer. Kommunikationen är central om staden ska kunna erbjuda relevanta insatser som, då det behövs, ska kunna komplettera en persons planering på ett sätt som bidrar till hållbara lösningar på sikt. I det ingår både ambitionen att öka antalet övergångar till studier för den stora grupp som har behov av att komplettera sin utbildning och att vara ett kompletterande stöd för att till exempel personer med försörjningsstöd ska komma ut på arbetsmarknaden.

Från våren 2023 kommer Arbetsförmedlingen erbjuda en ny lösning för kommunikation och samverkan mellan staden och Arbetsförmedlingen kallad *kommunhubben*. Det innebär att de av stadens verksamheter som behöver samarbeta med myndigheten rörande individsamverkan erbjuds en och samma väg in. Arbetssättet syftar till att undvika att ärenden faller mellan stolarna och att kunskapsnivån om varandras verksamheter höjs, något som på sikt bör kunna bidra till smidigare samverkansprocesser och en snabbare handläggning.

2.2.9 Nämnden som arbetsgivare

Kompetensförsörjning, särskilt fokus på ledarskap

Omvärldsbevakningen pekar på att den kommunala sektorn har svårt att rekrytera chefer och i synnerhet chefer med erfarenhet av såväl ledarskap som kommunal verksamhet. Generellt kommer omvärlden de närmaste åren att präglas av en hög förändrings- och innovationstakt inom exempelvis teknik, demografi och värderingar. Nämnden kommer särskilt att fokusera på att höja kompetensen i ”kommunikativt ledarskap och ledarskap i förändring”. Där tydlighet är en mycket viktig kompetens.

De senaste årens pandemi har inneburit förändringar i organisering, arbetsinnehåll, arbetsmiljö och kompetensbehov. Synen på hur arbetet organiseras har förändrats och ställer krav på nämndens omställningsförmåga. Grundläggande idéer såsom hur och var arbete bedrivs, möten leds eller hur team sätts ihop behöver anpassas utifrån samhällets utveckling och invånarnas krav och behov. I ännu högre grad än tidigare kommer nyckelkompetenser för samtliga medarbetare oavsett roll framöver att vara förändringsförmåga och digital mognad.

Möjligheten att kunna ställa om utifrån samhällets förändringar bygger på en organisation där kunskap och arbetssätt inte är beroende av person eller plats. Antalet medarbetare som är 60 år eller äldre i förvaltningen har ökat tre år i rad för att 2022 utgöra nära en femtedel av nämndens tillsvidareanställda. För att undvika att kompetens går förlorad vid pensionsavgång så behöver nämnden utveckla processer för kollegialt lärande såsom dokumentation eller systematisk överföring av verksamhetskritisk kunskap genom en kvalitetssäkrad introduktion. Antalet generalister behöver öka i de uppdrag som tillåter det så att storleken och formen på organisation snabbt kan justeras för att undvika driftstopp eller ohälsosam arbetsbelastning vid personalbortfall.

För att främja nämndens omställningsförmåga krävs medarbetare som har förutsättningarna och förmågan att förändras och förändra. Rekryteringar bör därför lägga större vikt än tidigare vid kompetenser som inlärningsförmåga och förändringsbenägenhet och inte enbart formell kompetens och erfarenhet. Som ett led i detta arbete har nämnden startat ett internt medarbetarskapsprogram för att aktivt stötta medarbetare som vill och kan utvecklas i takt med att nämndens verksamheter utvecklas. Samtidigt består behovet av digital kompetens då allt fler arbetssätt digitaliseras och nämnden behöver fortsätta arbeta med kompetenshöjande insatser för att öka vanan och tryggheten med digitalt arbete.

Digital kompetens

Kompetensutveckling inom digitalisering ska erbjudas alla medarbetare allt eftersom arbetssätt digitaliseras och i syfte att nå nämndens ambitioner och mål inom digitalisering. Medarbetarna ska känna trygghet i att använda digitala verktyg och ha de kunskaper som krävs för att kunna använda de digitala verktyg som används i verksamheten, både vad gäller administrativa verksamhetssystem och digitala kontakter med verksamhetens målgrupper. För de medarbetare och chefer som är involverade i verksamhetsutveckling ska det finnas förutsättningar för att skapa en digital förmåga som bidrar i verksamhetsutvecklingen. För de

medarbetare som deltar i förvaltningens förvaltningsmodell och digitaliseringsprocesser ska kompetensutveckling kopplat till uppdraget prioriteras för att säkerställa kvalitetssäkra och rättssäkra leveranser.

Eftersom digitalisering är ett område som rör hela staden så ser nämnden att samverkan med andra förvaltningar och bolag är en viktig del för att skapa likvärdiga förutsättningar för alla medarbetare i staden.

Hälsa

Förvaltningen har en treårig hälsofrämjande arbetsmiljöstrategi som implementerades 2022. Strategin innefattar aktiviteter som flyttar fokus till främjande såväl som förebyggande arbete på nivåerna individ, grupp och organisation. Bedömningen är att det är av yttersta vikt i pandemins kölvatten med långsiktigt arbete kring hälsa och arbetsmiljö. Ett väl fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete gör att verksamheten kan vara proaktiv och att åtgärder kan sättas in i tid för att undvika ohälsa. Men även det systematiska arbetsmiljöarbetet behöver anpassas och utvecklas årligen för att möta arbetslivets nya och gamla utmaningar. Det är fortsatt viktigt att öka kompetensen hos chefer, medarbetare och skyddsombud inom bland annat friskfaktorer. Samverkan med fackliga organisationer behöver stärkas.

Förvaltningen deltar aktivt i fortsatt utveckling av stadsgemensamma processer och ser positivt på samarbeten mellan stadens HR-funktioner för ett effektivt användande av resurser.

2.2.10 Förvaltarenhet

Uppbyggnaden av förvaltarenheten fortskrider enligt plan. De första förvaltarna påbörjade sina anställningar på enheten i januari och överförmyndarförvaltningen har börjat skicka över ärenden. Fem professionella ställföreträdare är för närvarande anställda och ytterligare professionella ställföreträdare planeras successivt att anställas under året.

2.3 Jobbtorg Stockholm

2.3.1 Uppdrag, målgrupper och målgruppernas behov av stöd

Jobbtorg Stockholms uppdrag omfattar personer med försörjningsstöd, personer som nås via de uppsökande uppdragen och personer med funktionsnedsättning inom socialpsykiatri och lagen om stöd och service (LSS). En stor andel av de stockholmare som jobbtorgen möter tillhör grupper som har en svag ställning på arbetsmarknaden. Många har kort utbildningsbakgrund, är födda utanför Europa och en del har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Vid lågkonjunkturer riskerar de långvarig arbetslöshet vilket i sin tur kan leda till långvarigt behov av försörjningsstöd.

Det finns därför ett behov av att insatser sätts in tidigt och att det finns ett samlat stöd kring individen. Samverkan med andra nämnder och med bland annat Arbetsförmedlingen, näringslivet, hälso- och sjukvården samt civilsamhället är en förutsättning för att ge ett bra stöd.

2.3.1.1 Påverkan på inflödet till jobbtorgen utifrån utvecklingen av försörjningsstöd

Antalet arbetslösa med försörjningsstöd i staden i december 2022 var 3 499. Det är den lägsta nivån under perioden 2018-2022. Efter att antalet personer med försörjningsstöd ökade under pandemiåren, ligger nu volymerna återigen på historiskt låga nivåer. Tidigare erfarenheter visar dock att en försämrad konjunktur kan leda till att behovet av ekonomiskt bistånd ökar på nytt, även om de lättnader i arbetslöshetsförsäkringen som infördes under pandemin fortsatt gäller och inledningsvis dämpar arbetslösas biståndsbehov.

Det finns andra faktorer som framöver bedöms ha påverkan på inflödet till Jobbtorg Stockholm för målgruppen med försörjningsstöd. Nämnden har i samverkan med socialförvaltningen och Arbetsförmedlingen tagit fram kriterier för inskrivning på jobbtorg för personer som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program och har kompletterande försörjningsstöd på grund av otillräcklig ersättning från Arbetsförmedlingen. Denna målgrupp har inte tidigare anvisats till jobbtorgen, men stadsdelsnämnderna har lyft att många från gruppen har behov av kompletterade stöd på Jobbtorg Stockholm. Nämnden har även initierat ett arbete med fördjupad dialog med stadsdelsnämnderna kring klienter som idag inte är inskrivna på Jobbtorg Stockholm, men där det finns skäl att pröva återgång till arbete eller studier, till exempel personer med försörjningsstöd på grund av sjukskrivning eller socialmedicinska skäl. Nämnden bedömer att båda dessa arbeten kommer att öka inflödet av målgruppen med försörjningsstöd till Jobbtorg. Det är dock svårt att göra en bedömning av volymerna.

2.3.1.2 Inriktning och omfattning av stöd i förhållande till Arbetsförmedlingen

En grundläggande princip för stadens arbetsmarknadsinsatser är att de ska komplettera de statliga arbetsmarknadsinsatserna. Staden behöver kontinuerligt pröva omfattningen och inriktningen av sina insatser utifrån den statliga arbetsmarknadspolitiken för att undvika överlappningar och bristande samordning.

Det finns fortsatt utmaningar med att förutse vilka målgrupper som kommer att omfattas av insatser hos Arbetsförmedlingens upphandlade leverantörer. En ny tjänst, *Steg till arbete*, väntas komma igång under våren 2023. Tjänsten riktar sig till arbetssökande som på grund av funktionsnedsättning och/eller en historik av ohälsa har behov av arbetslivsinriktad rehabilitering för att komma i arbete eller utbildning. Den uppskattas omfatta runt 980 personer i Stockholms stad.

Nämnden följer utvecklingen av Arbetsförmedlingens tjänster och hur de påverkar behovet av insatser från Jobbtorg fortlöpande. Utifrån den uppföljning som görs av hur målgruppen med ekonomiskt bistånd omfattas av insatser från Arbetsförmedlingen ser nämnden i dagsläget inget behov av att ändra inriktning eller omfattning av stöd och insatser till de målgrupper som omfattas av Jobbtorg Stockholms uppdrag. Nämnden ser också ett fortsatt behov av nå och erbjuda stöd till de som inte är inskrivna på Arbetsförmedlingen eller som faller ut, till exempel genom de uppsökande uppdragen.

2.3.1.3 Ökat fokus på uppsökande arbete för att nå prioriterade målgrupper

Det pågår arbete för att stärka de uppsökande verksamheterna av unga som varken arbetar eller studerar, samt utrikes födda kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden. Alla som nås via uppsökande arbete erbjuds rådgivning och vägledning. Efter individuell biståndsbedömning kan individanpassade stödåtgärder och inskrivning på Jobbtorg Stockholm erbjudas. Nämnden bedömer att det kan komma att innebära en ökning av framförallt målgruppen utrikes födda kvinnor som nås via uppsökande arbete då denna grupp inte hittills skrivits in på Jobbtorg Stockholm.

Kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden

Nämnden ser behov av att rikta det uppsökande arbetet för att specifikt nå målgruppen utrikesfödda, kortutbildade kvinnor som står utanför arbetskraften och som många gånger helt saknar myndighetskontakter. Ett tydligt hinder är att kvinnor som kommer till Sverige som anhöriginvandrare ofta inte nås av information om kommunens insatser som sfi eller om etableringsprogrammet på Arbetsförmedlingen.

Arbetsmarknadsnämnden har påbörjat ett arbete med att utvidga och strukturera det uppsökande arbetet. Detta behöver fortsatt prioriteras under planperioden. Nämnden ser behov av ökad samverkan lokalt. Här samarbetar Jobbtorg Stockholm med exempelvis stadsdelsmammorna, för att säkerställa att information om stödet som kan ges på jobbtorgen också når gruppen som stadsdelsmammorna kommer i kontakt med.

Det finns också behov av att stärka stödet och vägledningen till de som nås via det uppsökande arbetet. Att utveckla en organisation för samlad kunskap utifrån beprövad

erfarenhet, utvärdering och forskning ser nämnden är av vikt för ett långsiktigt utvecklingsarbete. Samverkan med Arbetsförmedlingen behöver också utvecklas för att målgruppen ska nås av myndighetens insatser. Det finns även behov av att stärka det studiemotiverande arbetet och utbildningsinsatser inom vuxenutbildningen. Nämnden avser att ansöka om finansiering från Europeiska Socialfonden för ett samverkansprojekt mellan staden och Arbetsförmedlingen som, om det beviljas, kommer att pågå under planperioden. Om projektet beviljas kommer nämnden eventuellt att behöva ta en extra kontakt angående medfinansiering.

Unga under 20 år som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret, KAA

Befolkningsprognosen för Stockholm visar att antalet ungdomar i åldern 16-19 år förväntas öka kraftigt från drygt 36 400 år 2020 till 44 500 2030. Ökningen är kraftigast inom de närmaste tre-fyra åren, för att sedan plana ut något. Nämnden gör dock bedömningen att antalet ungdomar som omfattas av KAA kommer att ligga på ungefär samma nivå som 2023 under planperioden. Samtidigt prognostiseras att andelen ungdomar med ett större stödbehov inom målgruppen kommer att öka under 2024-2026. Detta stämmer överens med uppgifter om ökad psykisk ohälsa bland ungdomar, något som kan komma att drivas på utifrån den generella ökningen av psykisk ohälsa under pandemin.

För att minska inflödet till KAA och snabbare kunna sätta in insatser i syfte att förebygga och korta ungdomars tid i utanförskap finns ett behov av utökade resurser för att fördjupa samverkan med skolorna och kunna möta upp ungdomar som riskerar att avbryta sina studier innan avbrottet blir ett faktum.

Utbudet av insatser riktade till unga inom KAA behöver utökas/utvecklas med fokus på unga med psykisk ohälsa och funktionsnedsättningar. Ungdomar som av olika skäl hoppar av skolan och som dessutom har en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning löper också större risk att dras in i kriminalitet och det är därför viktigt att nämnden fortsätter att utveckla och utöka stöd för dessa målgrupper samt anpassar stödet även till yngre deltagare. Ett särskilt fokus behöver även fortsatt läggas på Järva, där nämnden inom ramen för projektet ”Utökad stöd för unga” utvecklat samverkan, uppsök och insatser kopplat till KAA. Då det finns en geografisk obalans när det gäller insatser för unga, med flera av nämndens insatser lokaliserade på den södra sidan av staden, behöver nämnden arbeta för att erbjuda liknade stöd och insatser på den nordvästra sidan.

Till ungdomar som bedöms ha en mycket lång väg tillbaka till skolan erbjuds individualiserat stöd, studiemotiverande insatser och specialpedagogiskt stöd inom ramen för projektet ”Studiesluss”. Utmaningar i gruppen är psykisk ohälsa, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och hemmasittarproblematik. En del av deltagarna befinner sig i eller i riskzon för kriminalitet. Projektet avslutas under våren 2023 och kommer då att utgöra grunden för ett elevteam som utöver ovan beskrivna insatser även kommer att kunna erbjuda kurativt stöd och vägledning till ungdomar inom KAA som inte hört till projektets tidigare målgrupp.

För att ytterligare stärka möjligheterna att erbjuda stöd kopplat till psykisk ohälsa kommer nämnden att delta i ett ESF-projekt där fokus ligger på samverkan med psykiatri. Projektet

kommer att kopplas till det planerade elevteamet för KAA och ska både arbeta med individstöd, handledning till personal, samt utbildningsinsatser riktat både till psykiatrin och nämndens medarbetare. Projektet innebär också möjligheten att nå ungdomar inom nämndens målgrupper genom psykiatrin. Utifrån den kö som redan finns till ”Studiesluss”, i kombination med behov av att kunna nå och ta emot ungdomar via psykiatrin finns ett behov av utökade resurser. Inom ramen för projektet kommer även unga över 20 år med behov av stöd parallellt från nämnden och psykiatrin att kunna erbjudas stöd.

Unga 20-29 år inom det uppsökande uppdraget

Totalt finns i Stockholm cirka 12 600 unga vuxna 20-29 år som står utanför arbete och studier (2020). Målgruppen för det uppsökande arbete som nämnden bedriver är unga som har ett större stödbehov och där Arbetsförmedlingens insatser inte bedöms tillräckliga.

Nämnden ser behov av att vidareutveckla sitt arbete för att i ännu högre grad nå de mest prioriterade målgrupperna och de unga som befinner sig i störst risk för ett längre utanförskap. Här utgör samverkan med civilsamhället inom ramen för olika projekt ett viktigt stöd i att både nå unga och att erbjuda kompletterande stöd.

I syfte att ytterligare öka andelen unga som påbörjar och fullföljer studier ska möjligheten att kombinera insatser med studier eller studiemotiverande moment och att ta del av parallella insatser utökas. Detta bör ske genom fortsatt utökad samverkan mellan Jobbtorg Stockholm och Vuxenutbildning Stockholm, där det är möjligt att erbjuda speciallösningar för grupper eller individer som deltar i insatser som ett första steg mot studier. Det utvecklingsarbete kring utökad stöd kring studier som pågår inom vuxenutbildningen inom ramen för projektet ”Elevstöd unga” väntas också öka möjligheterna för Jobbtorgs målgrupper att återuppta och fullfölja studier.

Idag finns det en ojämn tillgänglighet när det gäller insatser för unga, då flera av nämndens insatser är lokaliserade på den södra sidan av staden. Målsättningen är att erbjuda liknande stöd i nordvästra Stockholm och vidareutveckla verksamheterna till platser för samverkan, inspiration och flexibilitet där unga stockholmare, civilsamhället och näringslivet kan mötas. Verksamheterna ska byggas runt individerna utifrån deras behov och samla olika typer av stödinsatser vid sidan av stöd till studier och arbete som ges genom jobbtorgen.

2.3.1.4 Prioritera utveckling av stöd till personer med funktionsnedsättning

Personer med funktionsnedsättning är en av de grupper som är överrepresenterade bland långtidsarbetslösa. Det är en lägre andel bland personer med funktionsnedsättning än i befolkningen totalt som har eftergymnasial utbildning. Personer med psykisk funktionsnedsättning är den grupp som har lägst sysselsättningsgrad av alla funktionshindergrupper. Många har en svag förankring på arbetsmarknaden och saknar helt sysselsättning i vidare mening.

Det är viktigt att den universella utformningen av nämndens verksamheter, det stöd och de insatser som erbjuds skapar goda förutsättningar för alla, inklusive målgruppen med funktionsnedsättning.

Utöver det finns det behov av riktade insatser, extraanpassningar och individuellt stöd. Ökade

möjligheter för att få och behålla ett arbete för personer med funktionsnedsättningar skapas också genom arbetsdifferentiering – en metod som möjliggör identifiering av arbetsuppgifter som kan utföras av målgruppen och tillvarata förmågor. Nämnden kommer att arbeta för att öka kunskapen om och integrera användandet av arbetsdifferentiering brett i sitt arbetsgivararbete för att stödja en breddad rekrytering och stärka stödet till personer med funktionsnedsättning.

Utveckling och utökning av individanpassat stöd till arbete, IPS

Individanpassat stöd till arbete, IPS, är en evidensbaserad arbetslivsinriktad rehabiliteringsmetod särskilt anpassad för personer med långvarig psykisk funktionsnedsättning.

Socialstyrelsen rekommenderar i sina nationella riktlinjer att hälso- och sjukvården och socialtjänsten bör erbjuda IPS till personer med schizofreni och schizofreniliknande tillstånd samt individer med missbruk eller beroende och ingen eller svag arbetsmarknadsanknytning. Enligt Socialstyrelsens nationella riktlinjer för vård och stöd vid adhd och autism är metoden lämplig att använda även för att ge stöd att komma ut i jobb till denna målgrupp.

Arbetsmarknadsnämnden erbjuder idag IPS i begränsad omfattning, till målgruppen som omfattas av socialpsykiatrin. Utifrån att Socialstyrelsen ändrat riktlinjerna och nu rekommenderar IPS även för personer med neuropsykiatriska diagnoser avser nämnden att succesivt utveckla och erbjuda metoden även till LSS-målgruppen.

Arbetsmarknadsnämnden genomför ett pilotprojekt som syftar till att pröva och utvärdera IPS för personer med missbruksproblematik. Projektet pågår september 2022 - augusti 2025.

Utökad uppdrag för socialpsykiatrins målgrupp och personer som omfattas av LSS

För både socialpsykiatrins målgrupp och personer med insats genom LSS finns förslag om att tillgängliggöra särskilt individanpassade stödinsatser för att underlätta arbete eller studier i insatser inom Jobbtorg Stockholm för fler. Det innebär att insatser, efter biståndsbeslut av stadsdelsnämnd, ska kunna erbjudas som alternativ till en sysselsättningsinsats och daglig verksamhet eller som övergång från dessa insatser till den öppna arbetsmarknaden. Om beslut fattas enligt förslaget kommer tillämpningsanvisningar för biståndsbeslutsprocess att införas under 2023. Det innebär ett utökad uppdrag för arbetsmarknadsnämnden. Nämnden bedömer att det behövs utökade resurser för att kunna utvidga verksamheterna och tillgodose de behov som finns av insatsen.

Nämnden ser behov av att under 2024 följa utvecklingen av inflödet från stadsdelsnämnderna till de verksamheter inom Jobbtorg Stockholm som i dagsläget erbjuder insatsen till målgrupperna, Alfa och IWork. Detta för att närmare kunna göra en prognos av volymer framåt.

Stöd till studier

Både forskning och nämndens egna analyser visar att målgruppen har ett utökad behov av stöd till studier. Personer med funktionsnedsättningar har ofta en kort utbildningsbakgrund, vilket försvårar tillträdet till arbetsmarknaden. Att få individanpassat stöd, både inför och under studier, är av särskild vikt för denna målgrupp.

För att utveckla stödet som ges till ungdomar och stödja dessa ut i hållbara studier erhöll nämnden under 2022 finansiering för projektet ”Supported Education”. *Supported Education (SEd)* är en metod som innebär att individualiserat, praktiskt stöd ges till individen för att denne ska uppnå sina utbildningsmål. Ett arbete för att kartlägga och förstå det stöd som ges från studiesamordnare och andra aktörer gjordes, i syfte att identifiera lämpliga och effektivare samverkansformer med dessa och på detta vis kunna ge individen ett samlat, kvalitativt stöd. Mottagandet från skolvärlden såväl som psykiatrin har varit positivt, men för att kunna utveckla arbetet och upprätthålla en arbetsmodell där SEd ingår som en integrerad del behövs utökade resurser.

2.3.1.5 Ökat stöd till personer som lämnat en kriminell livsstil

Arbete med avhoppare från kriminella sammanhang där det finns en hotbild

Sedan 2021 erbjuder Jobbtorg Stockholm stöd till arbete och studier till personer som lämnat kriminella grupperingar. Det finns en varierande hotbild hos målgruppen och alla omfattas av sekretess. I arbetet samarbetar nämnden med Enheten för hemlösa, där personer som omplaceras via BOPS (Polisens Brottsoffer och personskydd) är inskrivna, samt med stadens upphandlade utförare inom kriminalitetsprogram. Vidare kan personer som omfattas av sociala insatsgrupper (SIG) men inte kan skrivas in på jobbtorg på grund av hotbild anmälas till verksamheten.

Nämnden anser att det finns behov av en samlad strategi för arbetet med avhoppare i staden där samverkansprocesser och ansvarsfördelning tydliggörs. Arbetet kräver större och bättre samordning och en tydligare samverkan mellan involverade nämnder. Medlen är i dagsläget avsatta för stadsdelsnämnderna och utförs i stor utsträckning av stadens upphandlade utförare inom kriminalitetsprogram. Arbetsmarknadsnämnden anser att det finns behov av att se över hur fördelningen ska se ut framöver mellan det förebyggande arbetet och jobbtorgens uppdrag att stötta målgruppen att etablera sig på arbetsmarknaden, som är en viktig länk för att uppdraget ska lyckas. Utifrån ett prognostiserat utökat inflöde under planperioden och den ansvarsfördelning som finns idag mellan arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnder ser nämnden ett behov av utökade resurser.

I arbetet med uppdraget samarbetar nämnden även med kommuner runt om i landet, både i frågor rörande ekonomiskt bistånd och frågor som rör vuxenutbildning. Då många personer inom målgruppen väljer att studera finns det utmaningar kring vilken kommun som ska betala studieplatsen, på grund av att kommuner tolkar regelverket olika (utifrån olika grader av sekretessmarkeringar finns det exempelvis olika regelverk kring vilken kommun som betalar studieplatsen). Det anses därför finnas ett behov av en kartläggning av alla Sveriges kommuner och hur organisationen ser ut kring framförallt interkommunala ersättningar. Detta för att möjliggöra smidigare vägar för aspiranter att påbörja studier.

Insatser för unga med tidigare kriminell bakgrund

Till unga med tidigare kriminell bakgrund erbjuds grundläggande stöd av coacher och studie- och yrkesvägledare, såväl som möjlighet att delta i särskilda insatser, som arbetslagsanställning och introjobb. De flesta inom målgruppen har kontakt med SIG.

Det finns ett ökat behov av stöd inom målgruppen och nämndens bedömning är att efterfrågan

på insatser som erbjuds inom nämndens verksamheter fortsatt kommer att vara hög. Introjobb är den insats där efterfrågan är störst i dagsläget. Insatsen riktar sig till unga inom det kommunala aktivitetsansvaret (16-19 år) med bakgrund i kriminalitet och unga vuxna 20-29 år som av olika anledningar inte kan vistas i gruppverksamheterna. Stöd erhålls individuellt inom introjobb, vilket tyder på att särskild vikt behöver läggas vid utvecklingen av individuella insatser. Arbetet med gruppen som omfattas av KAA behöver också prioriteras, för att kunna fånga upp ungdomar som befinner sig i riskzonen för kriminalitet, innan de hunnit begå brott. Det finns även ett behov av att utveckla insatserna utifrån uppdragets allt större komplexitet, där fler i yngre åldrar och med ökad hotbild ingår, vilket är förenat med behov av utökade resurser för både insatsutveckling och arbetsledning av utvecklingsarbete. Vidare finns det behov av att förstärka samarbetet med SIG kring den gemensamma planeringen kring deltagaren. Exempel på det är deltagandet, tillsammans med SIG, i individens planering på anstalt, för att på så vis skapa bättre förutsättningar för ett lyckat arbete med individen, när denne frisläpps.

Krami

Inom verksamheten Krami arbetar Kriminalvården, Arbetsförmedlingen och Stockholm stad i samverkan kring personer som har kriminell bakgrund. Insatsen inleds med ett tre veckors program som fokuserar på livsstilsförändring samt att hitta arbete eller studier. Därefter får deltagarna individuellt stöd att hitta arbete eller studier.

Till de utmaningar som finns hör avsaknaden av en nationell sammanhållning av Krami, För att hålla ihop konceptet Krami finns behov av att samverka med de andra Krami-verksamheterna i landet. Det finns också utmaningar när flera olika myndigheter samverkar inom samma verksamhet, då det finns olika regelverk, lagar och rutiner att förhålla sig till.

2.3.1.6 Utbildning – avgörande för inträdet på arbetsmarknaden

Andelen personer som var inskrivna på Jobbtorg Stockholm och där det fanns registrerade uppgifter om utbildningsnivå var 75 procent år 2022. Av dessa saknade 38 procent gymnasial utbildning. Inom gruppen utan gymnasial utbildning hade lika stor andel (38 procent) inte fullgjort sin grundskoleutbildning eller saknade helt en sådan.

Forskning och arbetsmarknadsanalyser pekar samtidigt på vikten av utbildning och att det har blivit allt svårare för de som saknar gymnasial utbildning att få jobb. I Arbetsförmedlingens rapport "Arbetsmarknaden för kortutbildade" från maj 2022 lyfts att arbetsmarknaden för kortutbildade inte enbart är avgränsad till yrken med inga eller låga formella utbildningskrav, utan den ter sig som mer begränsad för kvinnor än män och mer begränsad för utrikes än för inrikes födda. Bland arbetslösa utomeuropeiskt födda kvinnor saknar nära tre fjärdedelar en fullständig grundskoleutbildning, enligt samma rapport.

Utbildning behöver prioriteras för att denna målgrupp ska nå en hållbar etablering på arbetsmarknaden och självförsörjning. Att motivera till och ge stöd i övergångar till studier är lika viktigt. Det gäller såväl reguljär utbildning samt samverkan med arbetsgivare och branscher kring exempelvis utformning av korta yrkeskurser. Det finns också behov av studieförberedande insatser där aspiranter lär sig studieteknik eller där möjlighet att prova på kurser eller träffa personer i samma situation ges.

För kortutbildade aspiranter behövs ofta en kedja av insatser där främst utbildningsinsatser är avgörande för att långsiktigt stärka den kortutbildades position på arbetsmarknaden.

Avsaknad av grundskoleutbildning ställer ännu högre krav på insatsens utformning och innehåll, för att den arbetslösa ska kunna närma sig arbetsmarknaden. Att det finns en ökad flexibilitet är därför viktigt. I arbetet med unga 18-29 med arbetslagsanställning har nämnden exempelvis testat en arbetsmodell där undervisning i svenska, engelska och matematik har integrerats i arbetsmarknadsinsatsen, med goda resultat. Undervisningen har bedrivits i mindre grupper och ambitionen har varit att skapa en studiemiljö där ingen ska behöva vara rädd för att ställa frågor och där alla ska känna sig trygga oavsett förkunskaper. För att bryta utanförskapet och korta biståndstiden behövs fler sådana initiativ. I arbete med stöd till jobb och studier spelar dessutom studie- och yrkesvägledning en avgörande roll.

2.3.2 Insats- och verksamhetsutveckling

2.3.2.1 Stockholmsjobb

Under 2023 sker ett arbete med att öka antalet Stockholmsjobb. Nämnden ser behov av ett fortsatt fokus på insatsens kvalitet och effektivitet. För att insatsen ska kunna uppnå sitt syfte är det viktigt med kvalitativa arbetsplatser och att aspiranten erhåller ett adekvat stöd under sitt Stockholmsjobb och att det finns tydliga övergångar till den reguljära arbetsmarknaden. Bristyrkesbranschernas behov av kompetensförsörjning behöver i större utsträckning kopplas till Stockholmsjobben.

Jobbtorg Stockholm kommer framåt att kvalitetssäkra samtliga Stockholmsjobb genom lärandemål. Det innebär att alla ska ha en individuellt utformad handlingsplan som innehåller mål med insatsen och vilka kompetenshöjande insatser och/eller utbildningar och kurser som ska kombineras med Stockholmsjobbet. Lärandemål innefattar också branschspecifik introduktion och kompetensutveckling.

2.3.2.2 Sysselsättningsfrämjande krav i upphandling

Genom krav i upphandling och samverkan med stadens nämnder och bolagsstyrelser skapas förutsättningar för ökad sysselsättning för nämndens målgrupper.

I arbetet med sysselsättningsfrämjande krav i upphandling har arbetsmarknadsnämnden en rådgivande och stödjande roll. Till upphandlare ger nämnden stöd i tillämpliga avtal, krav och uppföljning, för upphandlad leverantör ges stöd vid rekrytering, matchning och framtagande av skräddarsydda utbildningar samt möjlighet till mentorskapsutbildningar på arbetsplatsen (CMA-utbildning).

Tillsammans med stadsledningskontoret och upphandlingsavdelningar på stadens nämnder och bolag bedriver nämnden ett arbete för tydliggörande av processer, rutiner och kommunikation. Cirka 90 leverantörer omfattas idag av sysselsättningsfrämjande krav i upphandling, dessutom är Trafikverket en viktig samverkanspart där staden stöttat upphandlade leverantörer med kompetens och resurser.

Det saknas i dag automatiserade arbetssätt och systematik för att uppmärksamma upphandlare på när sysselsättningsfrämjande krav i upphandling är tillämpliga, dessutom saknas systemstöd för uppföljning av de avtal där sysselsättningsfrämjande krav finns. Nämndens

bedömning är att införandet av det nya verksamhetssystemet VERA på sikt kommer att kunna möjliggöra denna uppföljning och ett utvecklingsarbete för detta har initierats.

Utifrån uppdragets komplexitet och utvecklingsbehov gör nämnden bedömningen att ett ökat fokus för kvalitetssäkring behöver läggas på att förbättra uppföljningen och att synliggöra och förbättra stödet till nämnder, bolag och upphandlade leverantörer. Ett arbete har därför initierats och kommer att vidareutvecklas under planperioden avseende systemstöd, regelbundna och utökade informationsinsatser, förankring av arbetsprocessen hos stadens nämnder och bolag samt systematisering för identifiering av upphandlingar där sysselsättningsfrämjande krav kan tillämpas.

2.3.2.3 Verksamhetsutveckling genom digitalisering

I samband med införandet av ett nytt verksamhetssystem för arbetsmarknadsinsatser har arbetsmarknadsnämnden beslutat att utveckla ett eget verksamhetssystem, VERA. Det innebär att integration med stadens system och generella funktioner som gallrings- och arkiveringsfunktioner behöver utvecklas efter att systemet är på plats – den utvecklingen behöver göras under 2024 och 2025. Under 2023 införs en första version av VERA. Därefter finns behov av fortsatt utveckling av funktionalitet för individer, stadsdelarna och arbetsgivare. .

För att uppnå full effekt av nyttjande av digitala verktyg finns ett behov av digital kompetensutveckling för både objektets produkter, men även övriga system som används inom nämnden. Särskild vikt behöver läggas vid att möta aspiranternas behov av digital kompetens.

2.4 Vuxenutbildning Stockholm

2.4.1 Målgrupper med större behov

Komvux har traditionellt varit utformat för elever som vill läsa in en eller ett par kurser för att slutföra sina gymnasieexamen, komma in på en högskoleutbildning eller för att byta yrke via en yrkesutbildning. Dessa utgör fortfarande en stor del av eleverna i vuxenutbildningen. De kan snabbt förstå och orientera sig för att få svar på specifika frågor som antagningskrav, hur ansökan går till och vilka kurser som behövs för att nå deras mål. Samtidigt har elevgruppen inom komvux förändrats och det finns stora skillnader i utbildningsbehov och förutsättningar. Andelen utlandsfödda har även ökat. Utlandsfödda elever utgjorde 2021 nationellt över 46 procent av eleverna i komvux. Motsvarande siffra 10 år tidigare var ca 30 procent. I komvux på gymnasial nivå i Stockholm är andelen utlandsfödda cirka 50 procent.

Det finns även indikationer på att en allt större andel av eleverna har svårt att tillgodogöra sig utbildningen inom komvux och har ökade behov av stöd, däribland utrikesfödda med kort tidigare utbildningsbakgrund, unga vuxna med skolmisslyckanden bakom sig och personer med intellektuell funktionsnedsättning. Staden har utvecklat arbetet med elever i behov av stöd på olika sätt, bland annat genom Elevteamet. Arbetet bidrar till att ge elever bättre förutsättningar för att påbörja och fullfölja sina studier. Signalerna är samtidigt att elevernas stödbehov ökar och omfattar t.ex. språkstöd, specialpedagogiskt stöd, socialt stöd, coachning,

mindre undervisningsgrupper och mentorsstöd. Elever som fått särskilt stöd i gymnasieskolan ska klara komvux med en hög grad av självständighet och utan de stödåtgärder som finns inom de tidigare skolformerna. För att möjliggöra att fler elever klarar av sin utbildning behövs ökade resurser för fortsatt kompetensutveckling av personal samt utveckling av stöd för individer.

Ju fler långtidsarbetslösa och personer med kort utbildningsbakgrund som börjar studera vid komvux, desto bättre är det för Stockholm på lång sikt. På kort sikt innebär det dock större behov av stödinsatser för att de ska klara utbildningen.

2.4.2 Utbildningar för kortutbildade

Kombinationsutbildningar

Kombinationsutbildningar (sfi+yrkesutbildning) är centrala för att möta behovet hos utlandsfödda med kort utbildningsbakgrund. Inriktningen vård och omsorg är störst i Stockholm (700 av 1 400 elever år 2022).

Den 1 juli 2023 blir undersköterska en skyddad yrkestitel, vilket innebär krav på svenska som andraspråk 1 (SVA 1) och svenska 1 - båda på gymnasial nivå. Region Stockholm har beslutat att alla som tas emot för praktik måste ha betyg i svenska som andraspråk 1 på gymnasial nivå (SVA 1). Tidigare räckte det med betyg i sfi. Att uppnå de nya språkraven och samtidigt läsa in en yrkesutbildning på två år bedöms inte vara realistiskt. Arbetsmarknadsnämnden har pausat kombinationsutbildningen sfi i kombination med vård och omsorg, för att ta fram andra utbildningsalternativ. Resultatet kommer att påverka arbetet med kombinationsutbildningarna med inriktning vård och omsorg + sfi. Övriga kombinationsutbildningar påverkas inte. En generell utmaning är dock att målgrupperna behöver mer stöd än tidigare för att klara utbildningen.

Sfi grund och Sfi jobb

Sfi grund och Sfi jobb kombinerar sfi på studieväg 1 med kunskaper som behövs för att komma vidare, exempelvis digital kompetens, grundläggande matematik och samhällsorientering. Målgruppen är personer med 0-6-års studiebakgrund – en målgrupp som har mycket svårt att komma ut på arbetsmarknaden.

Arbetsmarknadsnämnden bedömer att det finns ett större behov av dessa utbildningar än vad som speglas i nuvarande volymer. Det beror bland annat på att det är svårare att motivera till dessa utbildningar än till exempelvis kombinationsutbildning, där vägen till arbete är kortare. Många som är på grundläggande nivå vill studera en yrkesutbildning, men det finns inga yrkesutbildningar på grundläggande nivå. Nämnden kommer att arbeta för att nå fler med behov av sfi och grundläggande vuxenutbildning, bland annat genom uppsökande verksamhet och vägledning lokalt.

2.4.3 Ökad tillgänglighet

Tillgängliga lärmiljöer

Tillgänglig lärmiljö handlar om att anpassa den pedagogiska, den fysiska och den sociala miljön i syfte att vara en lärmiljö som fungerar för eleverna, oavsett funktionsförmåga. Detta

har varit ett utvecklingsområde på skolorna under ett par år och kommer att fortsätta vara det. En utmaning på området, till skillnad från vad som gäller för andra skolformer, är att utförliga bestämmelser om elevers rätt till och huvudmäns skyldighet att erbjuda stöd i komvux saknas. Det innebär att huvudmännen för komvux, utan mer utförliga bestämmelser om hur det ska ske, får ta ett stort ansvar för att organisera stödåtgärder och utbildningen i övrigt så att alla elever ges de bästa förutsättningarna att nå målen med sina studier. Flera statliga utredningar har konstaterat att det finns ett utökat stödbehov inom komvux. En pågående utredning har därför fått i uppdrag att se över lagstiftningen och vid behov föreslå åtgärder.

Ökat utbildningsutbud för personer med intellektuell funktionsnedsättning

Under planperioden ska arbetsmarknadsnämnden fortsätta utvecklingsarbetet med att skapa fler möjligheter för personer med en intellektuell funktionsnedsättning att studera inom komvux på grundläggande och gymnasial nivå. Syftet är att ge gruppen tillgång till ett större utbildningsutbud. Vidare kan de genom betyg inom komvux på gymnasial nivå få behörighet till högre studier.

För att möjliggöra detta ska vägledning och antagning utvecklas för att bättre kunna möta eleverna utifrån deras förutsättningar. Vidare behöver kunskapen om målgruppens behov i utbildning öka bland lärare och rektorer, för att säkerställa att de får rätt stöd genom utbildningen.

2.4.4 Kompetensförsörjning

Ett fokusområde i stadens näringslivspolicy är att öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens. Behovet av arbetskraft med gymnasial yrkesutbildning beräknas av SCB öka starkt fram till 2035. Orsaken till den starka efterfrågan är både en större befolkning och att arbetsgivarna i allt högre grad antas vilja anställa personer med yrkesutbildning. Denna prognos delas av Svenskt Näringsliv som framför att företag har stora problem att hitta rätt kompetens, särskilt med gymnasial yrkesutbildning. Den stora efterfrågan på arbetskraft med gymnasial yrkesutbildning beror också enligt SCB på att tillgången minskar inom flera yrkesinriktningar, framför allt gäller det teknik och vårdområdet. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) prognostiserar att äldreomsorgen i Sverige behöver öka antalet anställda med omkring 31 procent, eller 58 500 fram till 2031 på grund av demografin. Ungefär lika många anställda förväntas gå i pension, så sammantaget behöver äldreomsorgen i Sverige anställa omkring 111 000 personer. I Stockholm är situationen extra bekymmersam då knappt 13 procent av eleverna inom gymnasieskolan studerade till ett yrkesprogram, medan motsvarande siffra för riket är 29 procent (siffror från 2021). Komvux har därmed en särställning i arbetet med kompetensförsörjning.

Från 1 juli 2023 införs lagändringar som innebär att när en kommun bestämmer vilka yrkesämnen och sammanhållna yrkesutbildningar som ska erbjudas inom kommunal vuxenutbildning och antalet platser på utbildningarna ska kommunen inte bara ta hänsyn till vuxnas efterfrågan och till behov av utbildning utan även till arbetsmarknadens behov. Kravet gäller från 2025. Komvux i Stockholm har redan ett brett yrkesutbud och, med några få undantag, ingen begränsning av platser. Fortsatt samverkan med branscher och arbetsgivare är dock viktigt för att utveckla utbildningarna och få kännedom om förändrade eller nya behov

inom olika branscher.

En större utmaning är att alltför få vill studera yrkesutbildningar på gymnasial nivå i förhållande till efterfrågan på arbetskraft. Arbetsmarknadsnämnden har under flera år arbetat intensivt för att marknadsföra yrkesutbildningar, inte minst yrkesutbildningar. Vissa yrkesutbildningar har haft svårt att starta på grund av för få sökanden. Det krävs fortsatt samverkan mellan arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden branscher och arbetsgivare när det gäller marknadsföring av yrkesutbildningar och förståelse för yrkesroller. Det gäller också att arbeta för att de som väljer en yrkesutbildning ska bli kvar under hela utbildningsperioden. En utmaning är att många planerat att arbeta vid sidan av heltidsstudier,

Yrkesväxling och nytt omställningsstudiestöd

Parallellt med stor efterfrågan av yrkesutbildade finns det flertal yrken där efterfrågan kommer att försvagas och därför kommer det finnas stora behov av yrkesväxling för personer som idag har arbete. I oktober 2022 infördes ett nytt offentligt omställningsstudiestöd. Hittills har stödet främst gått till högskolestudier, däribland sjuksköterska, polis och ingenjör och därefter yrkeshögskoleutbildningar som medicinsk sekreterare och flertalet it-utbildningar. 70 personer i Stockholms stad har hittills beviljats stödet (drygt 600 i riket).

Arbetsmarknadsnämnden ser en möjlighet för yrkeshögskolan att växa med genom av omställningsstudiestödet, men även komvux med tanke på den stora efterfrågan på yrkesutbildad gymnasiekompetens. För att gymnasiala yrkesutbildningar ska växa i omfattning krävs dock att fler beviljas omställningsstudiestöd och att utbildningarna marknadsförs till grupper som kan vara aktuella att söka det.

2.4.5 Kompetensutveckling av medarbetare i staden

Det finns samtidigt behov av kompetensutveckling för befintlig personal i staden, både när det gäller yrkeskunskaper och svenska språket. Det gäller inte minst inom äldreomsorgen. Den 1 juli 2023 blir undersköterska en skyddad yrkestitel. Ändringarna innebär sannolikt ytterligare behov av kommunal vuxenutbildning och ökat behov av att kunna validera befintliga kunskaper och kommuner har sedan 1 januari 2023 en skyldighet att se till att en elev som behöver validering erbjuds det. Till följd av förändringarna behövs ett intensifierat arbete med att kartlägga, validera och utbilda för att möta det nya kravet. Det handlar också om att befintlig personal, anställda som vårdbiträden eller undersköterskor, behöver stärka både sin yrkesmässiga och språkliga kompetens. Utöver de nya kraven för undersköterskor saknar många vårdbiträden utbildning som motsvarar de 800 gymnasiepoäng som Skolverket fastställt i den nya kursplanen till vårdbiträde.

Staden hade drygt 4 000 undersköterskor och vårdbiträden anställda under 2022, varav ca 280 fick utbildning i svenska språket på sin arbetsplats av sfi-lärare (uppgift från Äldreförvaltningen, februari 2023). Inom stadens barnomsorg finns liknande utmaningar gällande språk- och yrkeskompetens och en begränsad utbildningstakt.

Arbetsmarknadsnämnden ser med fördel ett uppdrag att ta fram en mer långsiktig strategi tillsammans med äldrenämnden och stadsdelsnämnder i syfte att utveckla utbildningar som riktar in sig på just de yrkes- och språkkunskaper som behövs för befintlig personal. Staden har aviserat en satsning på kompetensutveckling för stadens medarbetare. Satsningen syftar

till att vidareutbilda anställda till undersköterskor och förskollärare, och att stärka språkkunskaper. Arbetsmarknadsnämnden bedömer att detta stärker förutsättningarna för nämnden att tillsammans med stadens verksamheter utveckla metoder, arbetssätt och tillhandahålla utbildning och kompetensutveckling. Nämnden kommer noga följa satsningen och identifiera områden där nämnden tydligt kan bidra. Utöver individers kompetensutveckling behövs utbildning för hela arbetsplatsen i hur de kan arbeta med språkutveckling. Exempelvis kan det handla om språkombud eller andra språkstödande funktioner på arbetsplatser, ökad medvetenhet hos chefer om hur stöttning av en persons språkutveckling kan gå till samt handledning i att omsätta sådana kunskaper i praktiskt genomförande.

2.4.6 Verksamhetsutveckling genom digitalisering

De närmaste åren finns stora behov av att fortsätta utveckla undervisningen genom digitala verktyg. Erfarenheterna från pandemin och pågående pilotprojekt har visat både på möjligheter med mer digitala undervisningsmetoder som ger ökad flexibilitet för elever, samtidigt som elever med liten datorvana har svårare att hänga med. Fokus framöver ligger i att fortsätta utvecklingen mot ett mer digitalt klassrum, en ökad tillgång till digitala enheter för elever i behov av det samt att höja den digitala kompetensen hos alla elever.

Förväntningar från elever på en mer flexibel utbildning

Efterfrågan på distansundervisning väntas fortsätta på en mycket hög nivå, efter att ha ökat till ca hälften av kursdeltagarna, under pandemin. Det finns också förväntningar från elever som väljer klassrumsundervisning att inte behöva komma till klassrummet varje gång, utan kunna delta via videolänk. Det förutsätter en fortsatt utveckling av både tekniska verktyg och användning av dem, bland annat att följa med i utvecklingen av hur AI och maskininlärning kan användas inom utbildning. Parallellt behöver pedagogiken fortsätta utvecklas och anpassas till den form som undervisningen sker i (klassrum, hybrid eller distans) samtidigt som möjligheten att välja utbildningsform påverkas av vad som ska läras ut. Att lära sig laga en rätt, ta ett blodprov eller slipa en vägg behöver av naturliga skäl ske på plats.

Fler digitala utbildningsverktyg

Flera projekt pågår såsom Smarta prov (interaktivt matematikprov), digitala verktyg för språkutveckling samt metodutveckling inom fjärr/hybridundervisning. Att bedriva dessa projekt innebär stor potential att öka kvaliteten i undervisningen, men det kan innebära en hög initial investeringskostnad och omfattande arbete för personal samtidigt som utgången av satsningen är oklar. Osäkerheten påverkas även av att det kan behövas integrationer med andra system, varav vissa är centrala för staden och därmed utom arbetsmarknadsnämndens kontroll. Trots osäkerheten bedömer arbetsmarknadsnämnden att behovet av att fortsätta driva innovativa projekt kommer att vara stort.

Grundläggande digital kompetens hos målgruppen och tillgång till digital enhet

Det är tydligt att en del av elevgrupperna inom komvux saknar grundläggande digital kompetens. Här behöver nämnden hitta nya lösningar. Att höja den digitala kompetens och nå läroplanens mål förutsätter att eleverna har tillgång till en adekvat digital enhet under sin utbildning. Elever med kort tidigare utbildningsbakgrund har extra stora behov då både

kompetensen saknas men även ekonomiska förutsättningar att själv införskaffa en digital enhet som fungerar för studierna. Under 2021-2022 har en pilot för att testa utlåning av datorer till elever genomföras, vilket utvärderas inför kommande upphandling. Eventuell utlåning i större skala skulle bli kostnadsdrivande.

2.4.7 Ny komvux-upphandling påbörjas

Avtalen med externa anordnare av vuxenutbildning löper på högst fyra år, vilket innebär att en ny upphandling påbörjas under 2023. Erfarenheterna av nuvarande avtal och undervisningsformer liksom efterfrågan av nya former, som fjärrundervisning, kommer att utvärderas inför kommande upphandling. En förnyad analys av aktuella former för anskaffning av utbildning genomförs.

2.4.8 Etableringscentrum

Etableringscentrums målgrupp omfattar nyanlända kvinnor och män upp till 36 månader efter beviljat uppehållstillstånd och personnummer. Antal nyanlända bedöms minska framöver, men ur denna grupp bedöms att det finns många som ännu inte har kännedom om Etableringscentrum, men som har behov av dess stöd. Etableringscentrum riktar sig även till nyanlända som bor i stadens genomgångsbostäder och från och med 2023 har den maximala boendetiden förlängts från två till 5 år, vilket gör att den delen av målgruppen utökas.

Etableringscentrum har även i uppdrag att erbjuda arbetsmarknadsrelaterat stöd till ukrainska flyktingar med tillstånd enligt massflyktsdirektivet. För närvarande har flyktingar begränsade möjligheter att ta del av stadens utbud men om möjligheterna utökas, exempelvis om sfi skulle bli tillgängligt för denna grupp, kan det leda till att inflödet till Etableringscentrum ökar.

Under 2023 kommer förutsättningar för att bedriva International House inom Welcome House att utredas. International House riktar sig till arbetskraftsinvandrare, forskare och studenter som fått uppehållstillstånd i Sverige, kommer från länder utanför EU och EES och har behov av initialt stöd med myndighetskontakter och vägledning under den första tiden i Sverige. Ett eventuellt beslut att ta emot den nya målgruppen på Welcome House innebär att målgruppen för Etableringscentrum skulle utökas betydligt under de kommande åren.

Om arbetsmarknadsnämnden skulle få ansvar att driva International House genom Welcome House skulle det behövas en utökad finansiering för att täcka de utökade kostnaderna.

3 Sammanfattande ekonomisk analys

3.1 Drift

Arbetsmarknadsnämndens underlag till budget för 2024-2026 är baserat på kommunfullmäktiges budget för 2023. Beräkningarna utgår från prisnivån 2023 och finns redovisade i bilaga.

Pris- och löneökningarna mellan 2023 och 2024 beräknas uppgå till i storleksordningen 55,0 mnkr/år. Då ingår inte eventuella kostnadsökningar till följd av den förnyade upphandlingen av vuxenutbildning inklusive sfi.

För 2024 prognostiseras volymökningar inom nämndens målgrupper med totalt 5,4 mnkr, vilket är en följd av ökade volymer inom vuxenutbildningen. Volymen för KAA (kommunala aktivitetsansvaret) förväntas ligga på samma nivå som 2023.

Om nämnden ska kunna genomföra utvecklingsinsatser som arbetsmarknadsförvaltningen har identifierat behövs budgettillskott med 26,4 mnkr år 2024 enligt följande:

3.1.1 Jobbtorg Stockholm

Kvinnor med svag ställning på arbetsmarknaden

Nämnden ser behov av att rikta det uppsökande arbetet för att specifikt nå målgruppen utrikesfödda, kortutbildade kvinnor som står utanför arbetskraften. Ett arbete med att utvidga och strukturera det uppsökande arbetet samt stärka stödet och vägledningen till de som nås inom uppsök har påbörjats. Målgruppen finns också inom ordinarie verksamhet inom Jobbtorg Stockholm och Vuxenutbildning Stockholm. Nämnden bedömer att finns fortsatt behov av att anpassa och utveckla insatser utifrån den tillgängliga kunskap som finns om målgruppens behov och vilka faktorer som påverkar etableringen på arbetsmarknaden.

Resursbehovet kopplat till denna utveckling ligger, enligt nämndens bedömning, på 4,0 mnkr motsvarande fem tjänster under 2024.

Kommunala aktivitetsansvaret, KAA

För att i högre grad bidra till att minska antalet ungdomar utanför arbete och studier behöver ett större fokus läggas på de yngre målgrupperna i KAA och på att förebygga skolavbrott, alternativt snabbare nå ungdomar vid avbrott. En utökad samverkan med skolorna och ett arbetssätt där KAA i högre utsträckning kan möta upp redan vid avbrottssamtal före skolavbrott skulle ge nämnden bättre förutsättningar att bidra till stadens förebyggande arbete, samt innebära att insatser för ungdomar som hoppar av skolan kan sättas in snabbare.

Mot bakgrund av det stora antalet gymnasieskolor i Stockholm bedömer nämnden att resurser om 4 mnkr motsvarande fem tjänster under 2024 samt 4 mnkr per år under 2025-2026 behöver tillsättas.

Nämnden bedriver projektet "Studiesluss" för att underlätta återinträde i gymnasiet för ungdomar som bedöms ha en mycket lång väg tillbaka till skolan. Deltagarna erbjuds individualiserat stöd, studiemotiverande insatser och specialpedagogiskt stöd. Projektet

avslutas under våren 2023 och kommer då att utgöra grunden för ett elevteam som utöver ovan beskrivna insatser även kommer att kunna erbjuda kurativt stöd och vägledning till ungdomar inom KAA som inte hört till projektets tidigare målgrupp. För att ytterligare stärka möjligheterna att erbjuda stöd kopplat till psykisk ohälsa kommer nämnden att delta i ett ESF-projekt där fokus ligger på samverkan med psykiatrin. Projektet kommer att kopplas till det planerade elevteamet för KAA och skapa möjligheter att nå ungdomar inom nämndens målgrupper genom psykiatrin.

Utifrån den kö som redan finns till ”Studiesluss”, i kombination med behov av att kunna nå och ta emot ungdomar via psykiatrin bedömer nämnden att det finns ett resursbehov om 1,2 mnkr motsvarande en lärarresurs och en specialpedagogresurs på 50 procent under 2024 samt 1,2 mnkr per år för 2025-2026.

Ökat stöd till personer som lämnat kriminalitet

Ett särskilt team med coacher, studie- och yrkesvägledare, samt IT-pedagog har sedan 2021 tagit emot personer som lämnat kriminella grupperingar. Gängkriminaliteten i Stockholmsområdet har ökat och de inblandade blivit yngre. Nämnden ser behov av en samlad strategi för arbetet med avhoppare i staden och bättre samordning samt tydligare samverkan mellan involverade nämnder.

Målgruppen har ökat under 2022 och nämndens bedömning är den kommer att fortsätta växa under planperioden. Det finns också ett behov av att utveckla insatserna utifrån uppdragets allt större komplexitet, där fler i yngre åldrar och med ökad hotbild ingår, vilket är förenat med behov av utökade resurser för både insatsutveckling och arbetsledning av utvecklingsarbete.

Om arbetet ska vidareutvecklas och utökas för att kunna ta emot fler avhoppare behövs 4,0 mnkr motsvarande fem tjänster under 2024 samt 4,0 mnkr per år för 2025-2026.

Prioritera utveckling av stöd till personer med funktionsnedsättning

Personer med funktionsnedsättning är en av de grupper som är överrepresenterade bland långtidsarbetslösa. Personer som har lägst sysselsättningsgrad tillhör gruppen med psykisk funktionsnedsättning. Många har en svag förankring på arbetsmarknaden och saknar helt sysselsättning i vidaremening.

För både socialpsykiatrins målgrupp och personer med insats genom LSS finns förslag om att tillgängliggöra insatserna för fler genom en ny process för tillgång till insatserna, vilket innebär ett utökat uppdrag för arbetsmarknadsnämnden. Då personer med funktionsnedsättningar ofta har en kort utbildningsbakgrund, finns också behov av att ge individanpassat stöd, både inför och under studier.

Resursbehovet, för att utöka verksamheten inom såväl ALFA som Iwork, samt tillämpa metoder som Supported Education för att kunna ge ett individualiserat, praktiskt stöd till individen, ligger, enligt nämndens bedömning, på 7,2 mnkr motsvarande nio tjänster under 2024 samt 7,2 mnkr per år för 2025-2026.

Utveckling av verksamhetssystemet VERA

Arbetsmarknadsnämnden har beslutat att införa ett nytt verksamhetssystem VERA för arbetsmarknadsinsatser. Under 2023 införs en första version av VERA och därefter finns behov av fortsatt utveckling av funktionalitet för individer, stadsdelarna och arbetsgivare. Integration med stadens system och generella funktioner som gallrings- och arkiveringsfunktioner behöver utvecklas efter att systemet är på plats och den utvecklingen behöver göras under kommande år 2024 och 2025. För att uppnå fulleffekt av digitala verktygsnyttjande finns behov av digital kompetensutveckling för objektets produkter och övriga system som använd inom nämnden.

Resursbehovet kopplat till denna utveckling ligger, enligt nämndens bedömning, på 2,0 mnkr under 2024, 1,5 mnkr under 2025 samt 0,5 mnkr under 2026.

Ökad tillgänglighet och samlat stöd för unga 20-29 år

Nämnden ser behov av att vidareutveckla sitt arbete för att i ännu högre grad nå de mest prioriterade målgrupperna och de unga som befinner sig i störst risk för ett längre utanförskap. Det finns också behov av att öka tillgänglighet när det gäller insatser för unga samt vidareutveckla verksamheterna till platser med utökade öppettider kvällen och helger, för samverkan, inspiration och flexibilitet och där unga stockholmare, civilsamhället och näringslivet kan mötas.

Resursbehovet kopplat till denna utveckling ligger, enligt nämndens bedömning, på 1,6 mnkr motsvarande två tjänster under 2024, samt 1,6 mnkr per år för 2025-2026.

Stocket Återbruk

Allt fler nämnder och bolag tar hjälp av Stocket Återbruk i sitt klimatomställningsarbete.

För att kunna fortsätta med utveckling av denna verksamhet för återbruk och ReMake av möbler, behövs fler resurser.

Resursbehovet kopplat till denna utveckling ligger, enligt nämndens bedömning, på 2,4 mnkr motsvarande tre tjänster under 2024, samt 2,4 mnkr per år för 2025-2026.

3.1.2 Vuxenutbildning Stockholm

Volymerna inom vuxenutbildningen påverkas främst av befolkningsutveckling, invandring och konjunkturläget. Studerandevolymerna minskade inom sfi och gymnasial vuxenutbildning under 2022 medan antalet studerande inom grundläggande vuxenutbildning varit relativt konstant. Efterfrågan på vuxenutbildning på gymnasial nivå bedöms öka de närmaste åren beroende på en försämrad konjunktur. Efterfrågan på sfi och grundläggande vuxenutbildning, vars största ämne är svenska som andraspråk, förväntas vara något minskande de närmsta åren. Om de ukrainska flyktingarna som omfattas av massflyktsdirektivet får rätt att läsa sfi så kommer volymerna påverkas. Totalt motsvarar volymförändringarna en kostnadsökning om 5,4 mnkr mellan 2023 och 2024.

Prognos heltidsstuderande 2024- 2026	2024	2025	2026
Sfi	7500	7400	7400
Särskild sfi	600	600	600
Grundläggande vuxenutbildning	2200	2100	2100
Gymnasial vuxenutbildning	7300	7600	7600
Särvux	220	220	220

En ny upphandling av sfi samt grundläggande och gymnasial vuxenutbildning har påbörjats och nya avtal förväntas att träda i kraft under andra halvåret 2024. Detta kommer att påverka vuxenutbildningens kostnader, dels beroende på inflation men också till följd av förändrade behov hos vuxenutbildningens målgrupper. Eventuella konsekvenser av upphandlingen kommer att hanteras inom den årliga schablonöversynen som sker i samband med budgetprocessen inför 2024.

3.1.3 Förvaltningsövergripande

Utveckling av nuvarande E-tjänst och systemet CRM Feriejobb

För att underlätta för ungdomarna att följa sitt ärende bedömer nämnden att systemet CRM Feriejobb och tillhörande e-tjänst behöver utvecklas. En sådan utveckling skulle innebära att ungdomarna skapar ett konto och i e-tjänsten får erbjudande om feriejobb samt möjlighet att tacka ja/nej till erbjudande, boka tid för anställningsmöte och se uppgifter om sin arbetsplats (adress, handledare). Motsvarande utveckling behöver även göras i CRM-systemet dit e-tjänsten är kopplad. Utvecklingen skulle också innebära ytterligare effektivisering av administration och handläggning.

Resursbehovet kopplat till denna utveckling ligger, enligt nämndens bedömning, på 1,0 mnkr under 2024.

Förvaltarenhet

Uppbyggnaden av förvaltarenheten fortskrider enligt plan. De första förvaltarna påbörjade sina anställningar på enheten i januari och överförmyndarförvaltningen har börjat skicka över ärenden. Under 2023 finns budgeterade medel för förvaltarenheten i huvudsak i den centrala medelsreserven. Nämnden återkommer i samband med höstens budgetarbete med behov av budgetmedel för enheten gällande 2024-2026.

3.2 Investeringar

Investeringsbehovet för planperioden förväntas att uppgå till 7,0 mnkr per år.

4 Lokalförsörjningsplan

4.1 Sammanfattning

Arbetsmarknadsnämndens kärnverksamhet är indelad i två avdelningar: Vuxenutbildning Stockholm och Jobbtorg Stockholm. Dessa två avdelningar använder majoriteten av förvaltningens lokalbestånd som omfattar 41 hyresavtal (25 adresser) som omfattar cirka 52 324 kvm och en hyra om ca 106,8 mnkr.

Under planperioden bedöms den totala hyreskostnaden att öka i takt med inflationen, då de flesta hyresavtal är indexreglerade. I flera av lokalerna har lokalanpassningar gjorts, vilka lagts som tillägg på hyran. Några av dessa lokalanpassningstillägg kommer att löpa ut under perioden, vilket innebär att lokalkostnaden för dessa lokaler minskar.

Kommunfullmäktige har gett nämnden i uppdrag att utöka egen regis andel inom Vuxenutbildningen inklusive sfi. Den mesta av egen regis verksamhet bedrivs genom klassrumsundervisning. Uppdraget kan innebära ett ökat behov av lokaler fram över.

För att skapa ett effektivt lokalutnyttjande i staden och möjliggöra lokal närvaro på fler platser samverkar nämnden med utbildningsnämnden och internt mellan olika verksamhetsområden. Detta kommer att utvecklas under 2023.

Nämnden kommer under 2023 att genomföra ett projekt för att se var och på vilket sätt ska nämnden möta stockholmarna och nämndens målgrupper 2030. Resultatet av detta projekt kommer att vara styrande när nämnden planerar sin lokalförsörjning under de kommande åren.

4.2 Planeringsförutsättningar

Volymerna inom arbetsmarknadsnämnden påverkas av faktorer som konjunktur, arbetslöshet, befolkningsutveckling och migrationsströmmar. Vidare påverkas volymerna av politiska inriktningar och beslut. En utmaning i lokalförsörjningen är att snabba volymförändringar inom framför allt komvux, men också inom Jobbtorg Stockholm, kan påverka lokalbehovet.

Som ett led i effektiviseringsarbetet arbetar förvaltningen för en bättre lokalsamordning internt och med andra nämnder – se vidare nedan under rubriken ”Samverkan”. Översynen av lokalbeståndet och lokalbehovet pågår löpande, för att kunna möta nämndens målgrupper på ett ändamålsenligt sätt och för att skapa kostnadseffektivitet. Nämnden ska i första hand bedriva sina verksamheter i lokaler där staden eller stadens fastighetsbolag är fastighetsägare.

4.3 Bedömd hyreskostnadsutveckling

Arbetsmarknadsförvaltningen bedömer att den totala hyreskostnaden kommer att öka med inflationstakten, då denna har en direkt påverkan på de indexbaserade hyrorna. En flytt från Vårbergsskolan, där SISAB är fastighetsägare, kommer att öka nämndens hyreskostnader då det inte finns tillgängliga SISAB-lokaler för nämnden att flytta till.

4.4 Samverkan

Arbetsmarknadsnämnden har samverkat i flera år kring lokaler med utbildningsnämnden, exempelvis planeras byte av lokaler, då utbildningsförvaltningen behöver större lokaler för att få plats med fler elever samtidigt som behovet av sfi har minskat. Därmed utnyttjas stadens lokaler mer effektivt och nybyggnationer undviks. Det finns också en samverkan kring köp av utbildningsplatser, där arbetsmarknadsnämnden köper platser inom främst yrkesutbildningar. För närvarande pågår ett intensivt arbete tillsammans med utbildningsnämnden; där planen är att nämndens vuxenutbildning i Söderort skall lämna Vårbergsskolan för att ge plats åt utbildningsnämnden, då de behöver lämna Söderholmsskolan.

Under 2022 lämnade arbetsmarknadsnämnden lokalerna för förvaltningskontoret på Livdjursgatan för att flytta till servicenämndens lokaler på Palmfelts center. Detta möjliggjordes genom att arbetsmarknadsnämnden och servicenämnden beslöt att ha aktivitetsbaserade förvaltningskontor, vilket innebar att båda förvaltningarnas förvaltningskontor ryms på den yta som servicenämnden hyr.

4.5 Kommunal verksamhet - annan än pedagogisk verksamhet

4.5.1 Summerande analys av nuläge samt framtida planering

Förvaltningens lokalbestånd som omfattar 41 hyresavtal (25 adresser) som omfattar cirka 52 324 kvm och en hyra om ca 106,8 mnkr.

Under planperioden bedöms den totala hyreskostnaden komma att öka i takt med inflationen, då de flesta hyresavtal är indexreglerade.

Fullmäktiges beslut om att en större del av vuxenutbildningen ska bedrivas i egen regi kan komma att påverka den framtida planeringen.

Arbetsmarknadsnämnden kommer att behöva byta ett par lokaler på grund av beslutad och planerad stadsplanering. Det projekt som nämnden gör under 2023 gällande var nämnden ska möta stockholmarna och nämndens målgrupper kommer troligen att påverka det framtida lokalbeståndet. För närvarande pågår även ett arbete med att se över lokaliseringen gällande insatser för unga.

4.5.2 Nuläge 31 januari 2023

Nedan följer kommentarer till lokaler där nämnden i närtid planerar förändringar eller att lokaler av annan anledning inte fullt ut motsvarar nämndens behov.

Jobbtorg Skärholmen, Ekoholmsvägen 34 Skärholmen, 1 460 kvm, avtalstid gäller t o m 2026-11-30. Kan sägas upp senast 2026-02-28.

Årshyreskostnad 2022 exkl. moms 3 600 303 kr, (2 466 kr/kvm)

I årshyran ingår driftkostnader i form av fastighetsskatt, mark och trädgårdsskötsel, amortering av hyresgäst Anpassning (808 000 kr), värme, soptillägg: (1 278 066 kr/år).

Tillkommer kostnader för el, städning, m.m.

Lokalerna är i dagsläget överdimensionerade och en flytt till något mindre lokaler är möjlig.

Det är dock knappt tre år kvar på avtalstiden.

Insatser Unga, Gustavslundsvägen 145 Alvik, 774 kvm, avtalstid gäller t o m 2023-12-31. Kan sägas upp senast 2023-03-31.

Årshyreskostnad 2022 exkl. moms 2 165 000 kr, (2 797 kr/kvm)

I årshyran ingår driftkostnader i form av fastighetsskatt, värme, kyla, el, soptillägg: (367 789 kr/år).

Tillkommer verksamhetskostnader i form av städning m.m.

Nämnden har förhandlat fram en ettårig förlängning av kontraktet med hyresvärd Vasakronan. Detta därför att nämnden vill skapa flexibilitet och inte binda sig för ytterligare en treårsperiod. Hyresvärd är Vasakronan.

Transformator (flera av nämndens verksamheter) Trädskolevägen 17, 2 204 kvm, avtal gäller t o m 2024-04-30. Kan sägas upp senast 2023-07-31.

Årshyreskostnad 2022 exkl. moms 6 050 885 kr, (2745 kr/kvm)

I årshyran ingår driftkostnader i form av fastighetsskatt (268 000 kr/år). Tilläggsavtal hg-anpassning (larm, passersystem, it mm) ca 1 311 571 kr/år. Tillkommer driftkostnader i form av el, städning.

Det förkommer stora mark och byggnadsarbeten runt lokalen, vilket kraftfullt stör nämndens verksamheter. Förhyrd lokal kommer också påverkas av beslutad stadsplanering. Stadens bolag är hyresvärd och en bra dialog förs. Det är trångt i lokalerna och planen är att verksamheten för Stockholmsvärdar söderort under 2023 flyttar till en lokal på Trädskolevägen 60 om 155 kvm, även där är Stockholms stad hyresvärd.

Vuxenutbildning Söderort, Vårbergsskolan, Vårholmsbackarna 100, 2 786 kvm. Avtalet kan tidigast sägas upp före ett årsskifte resp. halvårsskifte. Uppsägningstid 12 resp. 18 månader. Hyresvärd SISAB.

Årshyra: 2 715 982 kr, (975 kr/kvm)

I årshyran ingår driftkostnader i form av fastighetsskatt, värme, el, sopor m.m.

Utbildningsnämnden är i stort behov av dessa lokaler för att kunna lämna Söderholmsskolan. Nämnden behöver därför så snart som möjligt hitta nya lokaler till Vuxenutbildning Söderort. I skrivande stund pågår långtgående diskussioner med utbildningsförvaltningen om att flytta Vuxenutbildning Söderorts verksamhet till Österholmskolan, som utbildningsförvaltningen lämnat och betalar tomgångshyror för. Fastighetsvärd för denna lokal är SBB. Såväl SISAB som utbildningsnämnden har undersökt om det finns möjlighet att för verksamheten att flytta till lokaler där SISAB är hyresvärd eller nämnden sfi-verksamhet skulle kunna inrymmas i utbildningsnämndens befintliga lokaler.

Campus Åsö, Blekingegatan 55, 23 729 kvm. Avtalet kan tidigast sägas upp före ett årsskifte resp. halvårsskifte. Uppsägningstid 12 resp. 18 månader. Hyresvärd är SISAB

Årshyra: 29 726 343 kr, 1253 kr/kvm)

I årshyran ingår driftkostnader i form av fastighetsskatt, värme, el, sopor mm.

Fastighetsägare är SISAB. Arbetsmarknadsförvaltningen genom Campus Åsö och Utbildningsförvaltningen genom Åsö grundskola och ESS gymnasiet bedriver verksamhet i byggnaden.

Arbetsmarknadsförvaltningen hyr totalt ca 23 729 kvm av fastighetsägaren SISAB, varav

Campus Åsö innehar 17 362 kvm, vilket är den överlägset största lokalen som arbetsmarknadsförvaltningen har. Utbildningsförvaltningen hyr lokaler både direkt av SISAB och i andrahand av arbetsmarknadsförvaltningen.

Lokalerna som nyttjas av Campus Åsö, inkluderar komvux på grundläggande och gymnasial nivå samt yrkeshögskola och till en begränsad del sfi. Lokalerna är generellt sett slitna och dialog förs med SISAB om upprustning.

Kommunfullmäktige gav 2016 arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att, i samarbete med utbildningsnämnden, utreda förutsättningarna för att skapa ett sammanhållet vuxencampus inom staden. Förvaltningens förslag om ett vuxencampus på Åsö byggde på en samlokalisering och integrering av skolor i egenregi med en kärna av komvux inklusive sfi. Vidare föreslogs stöd till eleverna för att komma till jobb.

För att fortsätta utvecklingen mot ett vuxencampus skulle arbetsmarknadsförvaltningen behöva få tillgång till hela lokalytan på Blekingegatan 55. På så vis kan sfi och Jobbtorg inkluderas i en gemensam verksamhet, som kan erbjuda sammanhållna utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser på centralt belägna lokaler. På sikt kan även Komvux Rosenlund inkluderas. Vidare finns fördelen att kunna ha en växande yrkeshögskola kvar i lokalerna. Stadens lokaler kan därmed nyttjas mer effektivt.

4.5.3 Lokalbehov för annan kommunal verksamhet

4.5.4 Planerade lokalförändringar för år 2024-2031 (första planeringsperioden)

Nämnden kommer under 2023 att genomföra ett projekt för att se var och på vilket sätt ska nämnden möta stockholmarna och nämndens målgrupper 2030. Resultatet av detta projekt kommer att vara styrande när nämnden planerar sin lokalförsörjning under de kommande åren. I kommunfullmäktiges budget för 2023 sägs att egen regi:s andel av vuxenutbildning ska öka. Detta kan innebära att nämnden kan behöva ytterligare lokaler för vuxenutbildningen.

Verksamheternas lokalbehov påverkas i stor utsträckning av omvärldsfaktorer såsom läget på arbetsmarknaden, konjunkturen, arbetslöshet, befolkning och migrationsströmmar. Vidare är kommunernas roll i utbildnings- och arbetsmarknadspolitiken en avgörande faktor för vilken utveckling som sker inom verksamheterna.

Antal elever som läser sfi är starkt kopplat till migrationsströmmar, vilket påverkar lokalbehovet. Hur lokalbehovet kommer att se ut om 10-20 år framöver är svårt att förutse, då det styrs av yttre faktorer som nämnden inte har rådighet över.

Enligt befolkningsprognos från 2022 ("Statistik om Stockholm – Befolkningsprognos 2022", Sweco Society) kommer antalet 20-64-åringar att öka till år 2030. En fortsatt uppåt trend inom denna befolkningsgrupp efter år 2030 kan leda till ett ökat lokalbehov.

Behovet av att byta yrke bedöms fortsätta öka i framtiden på grund av arbetsmarknadens strukturuomvandling och en ökad pensionsålder. Vissa yrken kommer att försvinna och andra tillkomma, detta medför sannolikt volymökningar inom yrkesutbildningarna samt enstaka kurser inför universitetsstudier.

Antalet ungdomar i gymnasieåldern, 16-19 år, prognostiseras öka kraftigt de kommande tio åren. En fortsatt ökning inom gruppen efter år 2030 kommer troligtvis att innebära ett ökat antal ungdomar som omfattas av KAA. Var dessa ungdomar kommer att befinna sig i staden och hur behovet av stöd kommer att se ut bland dem kan också komma att påverka lokalbehoven.

Vidare påverkas arbetslösheten och utvecklingen inom försörjningsstöd av både konjunktur och kompetensförsörjningsbehov på arbetsmarknaden. I takt med att arbetsmarknaden ställer allt högre krav på kompetens, kan allt fler framöver komma att hamna i långtidsarbetslöshet. Det innebär i sin tur att insatser från både Vuxenutbildning Stockholm och Jobbtorg Stockholm kan komma att behöva ges till fler inom både befintliga och nya målgrupper med ett ökat lokalbehov som följd.

För närvarande har nämnden inga pågående uppsägningar av hyreskontrakt.

5 Övriga redovisningar

5.1 Staden som helhet

En kortfattad beskrivning av de prioriteringar under planperioden där arbetsmarknadsnämnden behöver samarbeta med andra nämnder och/eller bolag för att lösa utmaningen kommer nedan. Vidarebeskrivning av prioriteringarna finns i avsnitt *Nämndens verksamhetsområde*.

5.1.1 Staden som arbetsgivare

Stockholms stads nämnder och bolag är som arbetsgivare betydelsefulla aktörer för stadens arbetsmarknadsinsatser genom att tillhandahålla platser för Stockholmsjobb, Offentligt skyddade anställningar- OSA, feriejobb samt för praktikmöjligheter under utbildningsinsatser. Att staden som arbetsgivare är delaktig i arbetsmarknadsinsatserna bidrar till stadens kompetensförsörjning samtidigt som det minskar långtidsarbetslösheten i utsatta grupper.

För ett framgångsrikt arbete krävs att arbetsmarknadsnämnden har en bra dialog och ett fungerande samarbete med stadens nämnder och bolag samt att nämnder och bolag bidrar till arbetet genom att tillhandahålla platser.

5.1.2 Arbete med avhoppare från kriminella sammanhang

I arbetet med avhoppare från kriminella sammanhang samarbetar nämnden med Enheten för hemlösa, där personer som omplaceras via BOPS (Polisens Brottsoffer och personskydd) är inskrivna, samt med stadsdelsnämnder och stadens upphandlade utförare inom kriminalitetsprogram. Nämnden anser att det finns behov av en samlad strategi för arbetet med avhoppare i staden, där ansvarsfördelning mellan stadens stadsdelsnämnder, Enheten för hemlösa, socialnämnden och arbetsmarknadsnämnden tydliggörs. Det finns också behov av en större och bättre samordning och av en tydligare samverkan mellan involverade nämnder.

5.1.3 Unga – arbetet med övergångar och förebyggande arbete

För att öka möjligheterna för unga att hållbart etablera sig på arbetsmarknaden eller påbörja och fullfölja studier finns det ofta behov av att samlat stöd, där flera instanser bidrar. Både i

det uppsökande arbetet och för att kunna utveckla och anpassa det stöd som ges i nämndens verksamheter utifrån ungdomarnas behov finns det behov av samverkan såväl internt (med först och främst socialnämnden, stadsdelsnämnderna, utbildningsnämnden, kulturnämnden och idrottsnämnden) som externt (med bland annat Arbetsförmedlingen, hälso- sjukvården, näringslivet och civilsamhället).

5.1.4 Digitalisering

Samverkan med andra nämnder och bolag inom digitalisering och AI ska stärkas under planperioden. System kan vara centrala eller gemensamma med andra nämnder, vilket förutsätter samverkan. Exempelvis sker upphandling av delar av Skolplattformen tillsammans med utbildningsnämnden. Samverkan sker även i arbetet att ta fram skyddsåtgärder för hanteringen av personuppgifter i Microsoft 365 och andra amerikanska molntjänster för pedagogiska verksamheter.

Nämnden ser positivt på den utveckling centralt i staden gällande centrala funktioner som kan ge vägledning och stöd inom olika delar av informationssäkerhet, it och digitalisering.

5.1.5 Kompetensförsörjning

Fortsatt samverkan med branscher och arbetsgivare är viktigt för att utveckla utbildningarna och få kännedom om förändrade eller nya behov inom olika branscher. Genom samverkan med stadsdelar och andra nämnder finns möjligheter att nå ytterligare fler ur grupper med behov av utbildning, men som inte aktivt söker det.

Samverkan med stadsdelar, äldrenämnden och förskolenämnden är viktigt för att bidra till stadens kompetensförsörjning. Det finns ett stort behov när det gäller både yrkeskunskaper och svenska språket och dessutom kommer kraven på svenska att höjas inom äldreomsorgen, då undersköterska blir en skyddad yrkestitel 1 juli. Arbetsmarknadsnämnden ser med fördel ett uppdrag att ta fram en mer långsiktig strategi tillsammans med äldrenämnden och stadsdelsnämnder i syfte att utveckla utbildningar som riktar in sig på just de yrkes- och språkkunskaper som behövs för befintlig personal.

5.2 Arbete med medborgarinflytande

Under planperioden kommer nämnden att fortsätta arbetet med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i förvaltningen i syfte att tillhandahålla service och tjänster som håller hög kvalitet. Ett av fokusområdena är verksamhetsutveckling och i detta arbete är stockholmarnas fokus en viktig komponent.

Nämnden inhämtar kontinuerligt synpunkter från de som deltar i verksamheterna. Inhämtningen sker genom elev- och brukardialoger samt brukarenkäter, men även genom fokusgrupper och klass- samt elevråd. Nöjdhetsbarometrar och webbstöd i form av digital brevlåda används också för att mäta deltagarnas upplevelse av verksamheten och hämta in förslag till förbättringar.

Från och med 2023 finns en ny funktion i förvaltningen som ska arbeta med särskilt fokus på Stockholm stads kvalitetsprogram. Ett arbete för att kartlägga, sammanställa och analysera det arbete som idag görs utifrån kvalitetsprogrammets inriktning planeras. Resultatet från kartläggningen kommer att ligga till grund för det fortsatta arbetet med att ta fram ett

arbetsätt som syftar till att praktiskt stödja verksamheterna att implementera kvalitetsprogrammet, där medborgarnas fokus ingår som en viktig del. Vidare, i arbetet med det nya verksamhetssystemet för arbetsmarknadsinsatser, planeras för utveckling av funktionalitet för individer, genom bland annat en deltagarportal för aspiranter. Syftet med deltagarportalen är att stärka stockholmarnas fokus genom att öka insynen och delaktigheten för personer som deltar i Jobbtorg Stockholms insatser.

Karina Uddén
förvaltningsdirektör

Fredrik Bister
ekonomichef

Amanda Broman
administrativ chef

Kristian Kindstedt
hr- och
kommunikationschef

Anders Nordborg
utvecklingschef

Ulrika Svedberg
avdelningschef
Jobbtorg Stockholm

Anna Saldeen Jonsson
avdelningschef
Vuxenutbildning Stockholm

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Ulrika Maria Sun-Hwa,Svedberg	2023-04-12
Jan Fredrik,Bister	2023-04-12
Kristian,Kindstedt-Stjärnström	2023-04-12
Birgitta Karina,Uddén	2023-04-12
Nils Anders,Nordborg	2023-04-12
Anna Alexandra Eira Elisabeth,Saldeen Jonsson	2023-04-12
Amanda,Broman	2023-04-12